

Eero Tapiosta painin
maailmanmestari

Eero Tapio oli MM-painissa ainoa mitalille selviytynyt suomalainen, mutta hän ottikin siten kultamitalin.

Varsin vilkkaan urheilusunnuntain suomalaisittain merkittävän saavutus tehtiin Bukarestissa Romanianissa, jossa Eero Tapio paini maailmanmestaruuden 70-kiloisten sarjassa. Muilla suomalaisilla ei näissä kisoissa ollut paljon sanomista, mutta Risto Björlin oli sentään viides.

BUKAREST, sunnuntaina. (AFP) Neuvostoliitto voitti neljä kultamitalia sunnuntaina Bukarestissa Romanianissa päättyneissä kreikkalais-roomalaisen painin MM-kiilpailuissa. Muut kolme ensimmäistä sijaa jakautuivat Suomen, Unkarin ja Romanian kesken. Myös yhteispisteissä Neuvostoliitto korjasi suurimman saaliin 34 pisteellä, sillä toiseksi sijoittunut Unkari keräsi 29 pistettä. Kolmantena oli kisojen isäntämaa Romania, jolla oli 26 pistettä.

Etukäteen odotettiin suomalaiselta Eero Tapiolta hyvää sijoitusta MM-paineissa ja tällä kertaa Tapion yritys jo tuotti tuloksen. Viime kerralla tullut hopeamitali vaihtui nyt kultaiseen. Toiseksi Tapion sarjassa alle 70 kiloa sijoittui Unkarin Antal Steer.

Tanskalainen
varustamo saartoon
myös Suomessa

Satamatyöntekijäinliiton työvaliokunnan päätöksellä on tanskalaisen Lindingerin varustamon alukset julistettu purkaus- ja lastausaartoon kaikissa Suomen satamissa.

Saarto on voimassa toistaiseksi, ja on aiheutunut tanskalaisen Lindingerin varustamon käyttäen ns. coast-tyyppisiä aluksia, joiden nimet Satamatyöntekijäinliiton toimesta on jo ilmoitettu kaikkiin Suomen satamiin.

Tanskalainen Lindingerin varustamo käyttää ns. coast-tyyppisiä aluksia, joiden nimet Satamatyöntekijäinliiton toimesta on jo ilmoitettu kaikkiin Suomen satamiin.

Lyhyesti kerrottua uutistapahtumia

GANDER, Nfld -- Tšekkoslovakian lentokone joka oli tiistaina matkalla Cuban, putosi kohta kentältä lähdeyttyään suomaastoon ja leimahti samalla hetkellä palamaan. Koneessa oli kaikkiaan 69 henkilöä, 32 kuoli heti paikalla, kaksi menehtyi myöhemmin sairaalassa vaikeisiin palovammoihin. Osa eloonjääneistä sai vaikeita palovammoja ja vietiin erikoishoitoon.

Kone oli neljämoottorinen, venäläisvalmistainen "Ilyshin", joka oli pysähtynyt Ganderin kentälle polttoainetäydennykseen, kuten kansainvälistä matkaa tekevät koneet pysähtyvät.

Kukaan eloonjääneistä ei tiedä mitä todella tapahtui, he vain tunsivat äkkiä töytyksen ja sitten oli kaikki liekkimerta. Silminäikijät sanovat, että kone näytti menettävän jotain tehostaan kohta kentältä nousta. Onnettomuus tapahtui vajaan mailin päässä kentältä ja vain parin mailin päässä asutuskeskuksesta. Mikäli tuuli olisi puhaltanut sillä hetkellä pohjoisesta tai lännestä, kone olisi saattanut pudota asutuskeskukseen.

HONG KONG -- Tarkkailijat sanovat, että Canton, Kwangtung maakunnan pääkaupunki, on tällä hetkellä yksi maailman pahimmista laittomuuden ja väkivaltaisuuksien silpomisista kaupungeista. Saigon on Cantoniin verrattuna rauhan taivas.

Pekingin yritykset suorittaa suurta proletariatin kulttuurivallankumousta puhdistuksineen on muuttanut kaupungin erimielisten nurkkakuntien taistelukentäksi, jossa vallitsee vain brutaalinen kaos.

JERUSALEM -- Israelin ja Arabimaiden välillä on jälleen vaihdettu laukauksia jo parin kolmen päivän aikana. Tiistaina kesti laukausten vaihto Suezin kanavalla kolmisen tuntia, ja yöllä rikkontui rauha useampaan otteeseen. Israelin ulkoministeri Abba Eban sanoi, että Israel on odottanut turhaan. Khartoumin konferenssissa hyväksytyn sopimuksen edellyttämää rauhan ja maltillisen selvityksen merkkejä.

BUDAPEST -- NL kommunistipuolueen johtaja Leonid Brezhnev ja pääministeri Alexei Kosygin saapuivat keskiviikkona Unkariin viisipäiväiselle vierailulle. Kommunistisen Kiinan diplomaatit boikotoivat tervetuliaistilaisuutta. Brezhnev sanoi Budapestin lentokentällä, että he ovat tulleet solmimaan ystävyys- ja keskinäisen avunannon sopimusta. Sopimus allekirjoitettiin torstaina, 20-vuotta kestäneiden neuvottelujen jälkeen.

CHONGYANG, South Korea -- Kultakaivoksen sortuman alle jäänyt mies pysyi hengissä 15 vuorokautta, kunnes hänet saatiin pelastetuksi. Mies oli syönyt hengenpitimikseen puun kuoria 410-jalkaa maan pinnan alapuolella. Kim Chang, 35-vuotias, oli maan päälle päästyään yllättävän hyvässä kunnossa, joskin hieman heikko ja arasteli valoa. Hän sai sortuman alla hengitetyksi ehjäksi jääneen ilmajohdon kautta.

Opettajien palkkataistelu pitää
satojen koulujen ovia lukossa

Koulujen alkaminen juuttui monessa paikassa heti ensimmäisenä päivänä jo keväällä alkaneeeseen opettajien palkkaselkkaukseen. Floridassa siirtyi koulujen alkaminen kolmella viikolla eteenpäin, opettajien joukkueromisen takia. New Yorkissa saa yli miljoona koululaista viettää ylimääräistä keşälomaa.

DETROIT -- Michiganissa siirtyi koulujen alkaminen yli 500,000 koululaisen kohdalla 36:ssa kunnassa. Detroitin koululautakunta ilmoitti, että koulut pidetään suljettuna "kunnes myöhemmin toisin ilmoitetaan." Detroitissa yksinään on n. 300,000 koululaista. Palkkaedustaista taistelevat opettajat uhkaavat "istua jouluun saakka, jos on tarpeellista."

Ottawan kauntin kierto-oikeus määräsi opettajat työhön. Tuomari Raymond L. Smith sanoi, että opettajat rikkovat valtion lakia ryhtymällä lakkoon. Opettajat aikovat totella määräystä mutta vetoavat päätöksestä. Päätöksen alaisessa Hollandissa on 240 lakkoon liittyntä opettajaa.

Detroitin opettajien liiton ja koululautakunnan välillä ei tapahtunut minkäänlaista edistystä neuvotteluissa.

NEW YORK -- Opettajien liiton esimies Albert Shanker ilmoitti Brooklynissä keskiviikkona koululautakunnan virkailijoiden kanssa käydyt neuvottelun jälkeen, että "me olemme mailien päässä toisistamme."

Shanker sanoi, että joukkoluopumiset eivät ole vältettävissä ja että millään estetuomiolla ei ole asiaan vaikutusta, koska ei "olemassa lakia joka estäisi ketään lopettamasta työtään." Shanker sanoi, että "ainoa paikka missä ihmiset eivät saa jättää työpaikkaansa, on Rautaverhon takana."

Koulujen ylivalvoja Bernard E. Donovan sanoi, että monet opettajat varmasti epäilivät ennenkuin ryhtyivät lakkoon ja siten riskeeraavat uransa. Koululautakunta suunnitteli, että koulut avataan maanantaina erikoisjärjestelyn avulla, opettajavaihdoksilla ja vanhempien myötävaikutuksella.

Kaupunki on tarjonnut opettajille \$125-miljoonan "pakettisopimusta", mutta opettajien liitto piti sitä "terriblestä".

Union vaatimuksena New Yorkissa on \$7,500 vuositulot

opettajille, joilla ei vielä ole ammattikokemusta, palkka nousisi kymmenentenä virkavuo-tena \$15,000:een, lisäksi korkeintaan \$3,000 vuotuinen lisä niille joilla on erikoispätevyyksiä.

Union vaatii myöskin opettajien työtaakan vähentämistä ja suojelua työnsuorituksessa sekä erikoista "valmistusai-kaa".

Lautakunta puolestaan vaatii m.m. opettajien sairauspäivien vähentämistä nykyisestä kymmenestä viiteen.

Kuolematon sunnuntai
Ruotsissa

UPSALA, maanantaina -- Ruotsissa oli kuolematon sunnuntai ensimmäisen kerran sitten vuoden 1961. Ei yhtään kuolemaan johtanutta, liikenne-onnettomuutta maanantaina puolenpäivään mennessä. Tämä on niin hyvä tulos, että kukaan täällä ei ole uskaltanut odottaa sitä liikennemuutoksen jälkeen. Ruotsalaiset hurasivat itselleen ja lehdet ja-koivat kansalle hyviä liikenne-todistuksia.

Salakavalin keinoin juurrutetaan nyt ruotsalaisten mielellä liikennöintiä oikealla puolella. Yleisten tilojen ovet muutetaan oikeakäisisiksi, niinpä esimerkiksi maailmankuuluisa Carolinassa oli maanantaina-muna tehty "liikennemuutok-sia". Kaikki ovet oli muutettu oikeakäisisiksi ja seini-ltä olivat kadonneet laput, joissa kehoitettiin kirjaston käyttäjiä kulkemaan vasemmalla.

Ensimmäinen oikeakätinen vuorokausi Ruotsissa sujui erittäin hyvin, kaikki ovat tyytyväisiä, sillä ei yhtään henkilöä menettänyt henkeään. Tämä on ensimmäinen kerta sitten vuoden 1961, jolloin sunnuntailiikenne Ruotsissa sujui näin hyvin. Pahin onnettomuus tapahtui Pohjois-Ruotsissa, missä kuusi henkilöä loukaantui. Se oli puhtaasti liikennemuutoksesta johtuva, sillä pihasta pärtielle tullut auto kääntyi tavalliseen tapaan "vasemmalle kaistalle".

Tukholman liikenne sujui myös maanantaina. Leivät ja lehdet tulivat ajoissa koteihin ja kaupungin liikenteessä tapahtui bussien kohdalla pieniä myöhästymisiä.

Vasta vuonna 2020 katoaa Ruotsin viimeinen vasenkätinen autoliikenne, sanoi liikennepyskologi Käre Rumar Upsalan yliopiston psykologian laitok-selta. --Olen itse ajanut autoa niin kauan, että en koskaan tule vapautumaan vasemman puoleisista reflekseistäni ja

LBJ nimitti
neekerin
Washingtonin
kaup. päämieheksi

Walter F. Washington

WASHINGTON -- LBJ nimitti Walter Edward Washingtonin pääkaupungin pormestariksi. Washington on nekeri ja on täten ensimmäinen todella suuren kaupungin johtajaksi nimitetty nekeri.

Uusi pormestari on jo antanut haastattelijoille lausuntoja mielipiteistään kaupungin johdossa. Hän sanoo haluavansa antaa uuden suunnan kaupungin asioille, suunnan, joka ottaa huomioon enemmän ihmisen kuin suunitelman.

Washington on nyt 52 vuotias. Hän on palvellut New Yorkin rakennusviraston toimessa vasta 1941 lähtien, ollen viimeksi viraston johtajana. Hänen erikoispiirteensä pidetään aloitekykyisyyttä ja uuden ideoiden kokeiluhalua.

Hän on ollut myöskin Washingtonin Urban Leaguen presidentti, Home Rule Committeeen puheenjohtaja, United Planning Organizationin lautakunnan johtaja, y.m. monissa muissa korkeissa yhteiskunnallisissa pa-rannuksissa ja hyvinvointia edis-tävien lautakuntien ja komiteoiden jäsenenä ja johdossa.

Washingtonin tapana on ollut kuunnella valituksia sellaisi-sakin asioissa joissa monet korkeat virkailijat ovat "kään-täneet kuoron korvan", esim. asunto-oloissa. Ja hän on yrittänyt parhansa mukaan selvitellä niitä ja korjata epäkohtia. Hänen ennakkoluoton suhtautumisensa uusiin ideoihin onkin johtanut moniin parannuksiin, jotka nyt ovat yleensä hyväksyttyjä, esim. päivähuolto-keskukset, työneuvostot, taloudelliset neuvonnat y.m.

Ilja Ehrenburg
kuollut

Ilya G. Ehrenburg

MOSKOVA -- Kuuluisa venäläinen kirjailija Ilja G. Ehrenburg kuoli viime yönä lopulla sydänvika, kuoli omassa asunnossaan Gorky kadulla, vain pienen matkan päässä Krem-listä.

Ehrenburg oli juutalainen. Hän sanoo säilyneensä Stalinin aikuisilta puhdistuksilta "pure-malla lampaansa tiukasti yhteen."

Tanskan uusi
ulkoministeri

HANS TABOR, 45, Tanskan suurilähettiläs YK:ssa, on äskettäin nimetty Tanskan ulkoministeriksi. Jens Otto Kragin jälkeen, joka oli vi-rassa 10 kuukautta, Tabor on nuorin mies mitä milloinkaan on nimetty Tanskan ulkomi-nisterin virkaan.

UAW työläiset lakossa Fordin
tehtailla tulee ehkä pitkä juttu

DETROIT -- Autotyöläisten lakko Fordin tehtailla alkoi torstain vastaisena yönä. Yhtiö hylkäsi unionin ehdotuksen välitystietä tehtävästä sopimuksesta. Täten loppui viimeiseen asti elätelty toive lakon välttämisestä Fordin tehtailla, joita on 25:ssä valtiossa. Lakon takia joutuu työttömäksi 159,000-160,000 työläistä.

Keskiviikkona käytiin pitkin päivää hedelmättömiä neuvotteluja, myöhään iltpäivällä teki UAW presidentti Walter P. Reuther välitysehdotuksen. Fordin edusajat harkitsivat välitysehdotusta yksityisesti mutta määräjän lähestyessä loppuaan saapuivat neuvottelupöydän ääreen ja ilmoittivat hyljänneensä ehdotuksen.

Kello 10 mennessä olivat monet tuhannet jo lopettaneet työnsä Missourissa, Minnesotassa ja New Jerseyssä. Koskaan aikaisemminkaan ei autoalan "Kolmen Suuren" sopimuksia ole tehty välitysteitse.

Chrysler Corp. ja General Motors olivat jo aikaisemmin kieltäytyneet tekemästä sopimusta UAW kanssa, mutta esittivät samalla toivomuksen, että työläiset jatkavat työtään huolimatta siitä miten neuvottelut Fordin kanssa päättyvät. Reuther on aikaisemminkin tehnyt samanlaisia ehdotuksia kuin nykyin mutta aina ilman menestystä.

Yhtiöt ovat aikaisemmin vas-tanneet välitysehdotuksiin että "se ei ole mikään vapaa sopimus." Reuther ehdotti kolmen miehen välityslautakuntaa, yhden miehen valitsisi yhtiö, yhden unioni, ja kolmannen valitsisivat kaksi jäsentä yhteis-sopimuksella.

Autolakossa noudatetaan v. 1939 jälkeen noudatettua me-netelmää, kaksi yhtiötä ilmoit-taa jatkavansa työskentelyä normaalisti sillä aikaa kun kol-mas yhtiö pitää neuvotteluja viireillä.

Union ilmoituksen mukaan lakko voi muodostua pitkäksi, jopa kuukauden kestäväksi. Lakkoilijat ovat paikoillaan tehtaiden edustalla, toisin paikoin esiintyen jopa äänekkäästi, laulaen lauluja ja huudellen iskulauseita.

Sisaren ja veljen
kuolema nostaa
laajoja epäilyjä

WEST CHESTER, Pa. -- Tunnettu seurapiirin nainen Mrs. Katherine T. Wood löydettiin yksinäisessä maaseutu-asunnossaan Pennsylvanianssa viime viikolla pahasti runnelluna ja kuolleena. Tapaus nostatti herti esiin uusia epäilyksiä viisi kuukautta sitten tapahtuneeseen katoamisjuttuun Mal-lajilla, jolloin Mrs. Woodin nuorempi veli katosi viidakkossa toistaiseksi tuntemattomalla tavalla. James Thompson, joka oli kadotessaan 61 vuotias, tunnettiin yleisellä nimellä "Thaimaan silkkikuningas". Mrs. Wood oli 74 v.

Mr. Thompsonin katoamisesta, maalisk. 28 p., ei ole saatu minkäänlaista selvyyttä. On kysytty jopa Singaporen temppelimedioilta, joka sanoi että Thompson on elossa ja oleilee jossakin viidakon luolassa. Thompson oli yksi rikkaimmista ja tunnetuimmista amerikkalaisista Aasiassa.

Piirilakimies Alfred Delduce on päättellyt, että Mrs. Woodin murhan ja hänen veljensä katoamisen takana saattaa olla jokin kansainvälinen salaliitto. Mrs. Woodin talo sijaitsee neljännes-mailin päässä lähimmistä ihmisasunnoista.

Mrs. Wood oli mukiloitu kuoliaksi jollakin tylsällä a-seella, ruumiinavaajan arvelun mukaan ase on saattanut olla sorkkarauta. Makuuhuoneen seinät sekä katto olivat täynnä verillisiä, joka todistaa että huoneessa oli käyty ankara kamppailu. Viranomaiset sanovat, että se on "kamala murha". Uhrin pää oli pahoin murskattu.

Ruumiin vieressä oli löytö-hetkellä kaksi suurta koiraa, toinen oli saksalainen paimen-koira, toinen irlantilainen setter. Ei ole mitään merkkejä siitä ovatko koirat ehkä yrittäneet puolustaa omistajaansa hyökkäjiä vastaan.

Mrs. Woodilla oli tapana pitää ovensa lukitsematta, joten murhaajan on ollut helppo päästä sisälle. Mitään merkkejä ryöstöstä ei ole, mutta Mrs. Woodin poika sanoi, että \$7,000 kaulakoru on kateissa. Työhön tuleva talousapulainen oli ensimmäinen joka löysi ruumiin.

WARSOVA -- Ranskan presidentti Charles de Gaulle on saapunut Puolaan kuusipäiväiselle vierailulle. Hänet otettiin vastaan myrskyisillä suosioloituksilla. De Gaulle ilmoitti heti keskiviikkona, että Ranska ja Puola aikovat auttaa toinen toisiaan vaatimuksissa pommitusten lopettamiseksi Vietnamin sekä vierasmaalaisten joukkojen poistamiseksi. Noin puoli-miljoonaa ihmistä oli kerääntynyt tien varteen jota myöten de Gaulle suoritti 45-minuuttia kestäneen automatkansa lentoken-tältä kaupungin.

Vain Hanoi on
poikkiteloin
sanoo NL

UNITED NATIONS, N.Y. -- NL virkailijat ovat yksityis-keskusteluissa Mike Mansfieldin kanssa viime tiistaina myöntäneet avoimesti, että Hanoi on ainoa joka asettaa esteitä YK yrityksille puuttua rauhan-välittäjiksi Vietnamin kriisis-sä.

Huomioitsijat, jotka ovat lähellä tietolähteitä, ovat myös-kin sitä mieltä, että South Vietnamin uusi hallitus voi ottaa U.S.:lta pois aloitteeseen Pohjois Vietnamin pyytämiseksi neuvottelupöydän ääreen YK avulla.

NL virkailijat sanovat, että kummassakaan tapauksessa Hanoi ei halua rauhanneuvotteluja aloitettavaksi. Syy on yksin Hanoiin, ei Moskovan eikä Pariisin.

Mielipiteen ilmaus olivat yllättäviä koska venäläiset ovat tähän saakka olleet varsin vai-tellaita kaikkeen nähden mikä koskee heidän suhteitaan Hanoiin ja vaikutusta Ho Chi Min-hin hallitukseen. Tämä äkillinen puheliasuus antoi joillekin sen vaikutelman, että he olisi-ivat nyt halukkaampia välirauhaan, ja yrittävät tätä "pestä kasvojaan".

He viittasivat lausuntoon jon-ka NL pääministeri Kosygin antoi vieraillessaan YK:ssa. Keskusteluissaan presidentti Johnsonin kanssa Glassborossa, Kosygin esittiuudelleen mielipiteensä, että U.S. pommitusten lopettaminen ilman eh-toja voisi olla tienä rauhan-neuvotteluille. Koska U.S. on pääinvastoin ottanut uusia pom-mituskohteita Glassboron jäl-keen, keskustelijat sanoivat, että Kosygin ja Kremlin johtajat ovat sitä mieltä, että U.S. on "hyljännyt Glassboron urogen".

NL on parin vuosikymmenen ajan julistanut jatkuvasti, että YK tehtävä on valvoa sotaa ja rauhaa jokaisella kullmalla maapalloa, nyt heidän on kuitenkin otettava päinvastai-nen asenne, vaikkakin se ta-pautuu Hanoiin vaatimuksesta, se kuitenkin asettaa NL varsin arkaan asemaan.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905

Published Tuesday, Thursday and Saturday, except on
holidays by The Raivaaja Publishing Company48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass. 01420
Phone 343-3822

Second class postage paid at Fitchburg, Mass.

TOIMITTAJAT

Sävelle Syrjälä, Aino Latva, Lempi Ikävalko-Toivola

Tilaushinnat Yhdysvalloissa ja Kanadassa

Vuosikerta \$12.00 - Puoli vuotta \$7.00 - Kolme kk. \$4.00
Suomen: Vuosikerta \$16.00 - 6 kk. \$8.00
Single Copies 10c

Etelä Vietnamin vaalit

Se, että Etelä-Vietnamin vaaleissa Thieu ja Ky voittivat presidentin ja vara-presidentin paikan, ei ole mikään ihme. Se oli etukäteen tiedetty asia. Mutta se, että Truong Dinh Dzu, joka oli jokseenkin tuntematon, sai 800,000 ääntä, eli puolet siitä mitä voittajat saivat, on ihme.

Eikä ollut epäilystä siitä mikä antoi Dzulle niin suuren kannatuksen. Hän kävi vaalitaistelua valkoisen rauhankyyhkyn lipulla, hänen vaali-ohjelmansa kannatti suurta sodan päättämisyrittä.

Dzun puheissa ei ollut mainittu mitään epä-määräisistä rauhanneuvotteluista joita toiset kaksi siviilihokasta esittivät vaalipuheissaan ja heidän odotettiin saavan paljon enemmän ääniä kuin Dzun.

Vaalipuheissaan Dzu esitti, että amerikkalaiset lopettaisivat Pohjois-Vietnamin pommitukset ensiksi ja sen jälkeen seuraisivat neuvottelut Hanoin kanssa sekä yksityisiä keskusteluja vietcongien kanssa. Uskotaan, että hänen selvä ja voimakas kantansa rauhan puolesta aiheutti sen, että kenraali Nguyen Van Thieu vaalitaistelun loppuvaiheissa muutti puheensa jyrkkää asennetta enemmän taipuvaiseksi päästä neuvotteluihin Hanoin ja Vietcongien kanssa.

Etelä-Vietnamin tasavallassa on pidetty ensimmäiset vaalit joihin osallistui 83 prosenttia maan kansasta. Se on hyvä saavutus ja sen pitäisi olla kyllin suuri että Vietcong huomioisi sen ja ottaisi sen vakavaltä kannalta.

Se, että nykyinen militaristinen johto sai ainoastaan yhden kolmasosan äänistä, ja jokseenkin tuntematon rauhan asiaa ajava ehdokas sai 800,000 asettaa kysymyksen: miten Thieu-Ky hallitus tulee suhtautumaan vaalien tuloksiin?

Ryhtyykö se tosiaan, kuten sen vaalipuheissa vakuutettiin, yrittämään rauhanneuvotteluja Hanoin ja Vietcongien kanssa? Hanol ja Vietcong ottivat vastaan vaalien tulokset negatiivisesti. Toivottavasti Saigonissa ja Washingtonissa nyt yritetään tosissaan saada tämä pitkä, kallis ja traagillinen sota päättymään.

Kongressi voisi säädää

Heinäkuussa presidentti Johnson nimitti nuoren miehen, nimeltään Simon F. McHughn, Subversive Activities Control lautakuntaan. Tämä nimitys ei aiheuttanut lainkaan huomiota ennen kun tuli tietoon, että McHugh ol presidentin entisen sihteerin aviomies.

Tämä aiheutti kongressinpiirissä nurinaa siitä, että McHughn ainoa edellytys virkaan - josta maksetaan vuosittain \$26,000 palkkaa - on oikeat ystävyyssuhteet. Mutta pian tämäkin muuttui sivuseikaksi kun sanomalehtimiehet saivat tietää että SACB lautakunta ei todella tee mitään. Maamme yliolisuuden v. 1965 tekemään päätöksen mukaan lautakunnan piti valvoa "vaarallisten" järjestöjen ja yksityisten henkilöiden rekistereistä. Tämä on kuitenkin perustuslain vastaista, joten viiden miehen lautakunnalle jäi tuskin mitään tehtävää. Christian Science Monitor lehden kertoman mukaan lautakunta ei ole pitänyt yhtään istuntoa viimeisen kahden vuoden aikana, eikä sillä ole mitään keskenkäisiä asioitakaan.

Kongressia pyydetään nyt myöntämään \$330,000 lautakunnan työtä varten. Wisconsinin Yhdysvaltain senaattori William Proxmire esittää, että lautakunta lopetetaan ja oikeusdepartmentille siirretään asiat joita saattaisi ilmetä tulevaisuudessa. Luulisi, että kongressi joka on huolissaan hallituksen korkeista menoarvioista, hyväksyisi ilman muuta senaattori Proxmiren esityksen. Saa nähdä.

Presidentti Johnsonin kerrotaan olevan ihmeissään ja hämmästynyt siitä, että hänen vaikutuksensa kongressiin on laskenut huomattavasti. Trumanin virkakauden jälkeen ei kongressi ole kertaakaan ollut näin uhmaava Valkoisen talon isäntää kohtaan kuin nyt. Mutta presidentti Truman joutui tekemisiin kongressin kanssa jonka ensimmäistä oli republikaaneja kun Johnsonilla sen sijaan on demokraattinen enemmistö kongressin molemmissa huoneissa.

Presidentti Johnson aikoo pitää Amerikan kansalle sarjan lyhyitä televisio-ohjelmia joissa hän pyrkii selvittämään hallituksensa ohjelmaa. Puheitten mallina käytettäisiin edesmenneen presidentti Rooseveltin "takkatulen ääressä pitämiä keskusteluita".

"Hyvin pian voimme julistaa tiedon että teknologisesti voimme tehdä mitä ikinä haluamme - siis kaikkea. Sinä päivänä kun saavutamme tämän asteen, olisi hyvä jos tietäisimme vastauksen "\$64:n" kysymyksiin: Mitä haluamme tehdä ja miksi? Haluamme sen tehdä?" -tri Joseph K. Hill

Jutustelua

Keskiajan tieteilijät

Keinotekoisesta ihmisestä on uneksittu jo kauan ennen kuin robotteja tai sähköäivoja on osattu kuvitella. Ihmisen tieteellisen valmistaminen kuului myös viisasten kiveä etsivien keskiajan oppineiden tavoitteisiin. Aihetta on sitten suosittu jännityskirjallisuudessa.

Ihmisenkaltaisen olennon luominen elottomasta aineesta on ikivanha teema. Kyproksen kuningas Pygmalion valmisti norsunluusta neldon, jolle itse Afrodite antoi elämän. Erikan-sojen sadussa esiintyy lumityttöjä ja savipölkkiä. Oma ilmarisemmekin takoi itselleen vaimon kullasta ja hopeasta, mutta ei sitten saanutkaan siihen henkeä.

Alkemistit, keskiajan luonnontieteilijät uskivat keinotekoiseen ihmiseen. Viisasten kivi, joka muuttasi minkä tahansa metallin puhtaaksi kullaksi ja joka yleensäkin ratkaisisi koko maailmankaikkeuden arvoituksen, pystyi varmaan myös aikaansaamaan inhimillistä elämää. Puhuttiin kemiallisin keinoin luodusta homunculusesta, "pienestä ihmisestä." Moinen olento olisi tiedemiehelle avuksi monissa askeleissa. Homunculusen valmistamisesta on kirjoitettu opinnut teoskin nimeltä "De generatione rerum naturalium," jonka tekijäksi on väitetty itseään Paracelsusta, uuden ajan alun kuulua lääkäri-puokaria.

Tämä merkillinen oppinut pyrki uudistamaan lääketieteen ja vapauttamaan sen antiikin, auktoriteettien vallasta. Samalla hän kuitenkin kietoi sekä tieteensä että itsensä suuren salaperäisyyden viittaun. Kul-lantekotaito, tähdistännustaminen ja musta magia kuului-var olennaisina osina Paracelsuksen oppeihin. Kulunut reppu selänsään hän kierteli maita ja maita, kerrasi paljon tietoja ja kokemusta, mutta antoi samalla ymmärtää, että juuri tähän reppuun oli kätkeytynyt viisasten kivi.

Ihmistä

GUNTHER SCHMIDT, 34-vuotias saksalainen, on vihattu mies raha-automaattien omistajien keskuudessa, sillä hän on pyöreästi 15 vuoden aikana voittanut yhteensä 300,000 DM pelillä raha-automaattipeleillä. Hänen onnenreseptinsä on oman lausunnon mukaan tällainen: - Mielessän näen numerolevyn kiertävän hiljaista vauhtia ja silloin näen, milloin poljen jarrua. Lausuntonsa lopuksi hän pelasti työt peliautomaattien omistajalta: - Minulla on vaimo ja kaksi lasta, jotka harjoittelevat pelaamista samalla menetelmällä.

VERA KALMAN, operettikuninkaan 52-vuotias leski, joka omistaa miljoonamaisuuden, kävi Pariisissa kauneuskirurgin luona. Tämä kiristi rouvan vatsanahkaa leikkauksella. Eräs unkarilainen on tämän uutisen johdosta sanonut, että rouva Kalman pidensi leikkauksella nuoruuttaan puoli tuntia.

JOSEF NEUBERGER, Länsi-Saksan Nordrhein-Westfalenin oikeusministeri, käväisi taannoin eräässä Bonnin lähistöllä olevassa vankilassa yllättäen. Hän meni keittiöön ja pyysi saada syödä vangin aterian. Videksi vuodeksi telkien taakse pantu vanki oli keittiöimestarina ja lateli ministerin eteen tomatteitkitoa, paistettua kalaa ja sinappipastikasta sekä tavomaiset perunat jms. Ministeri söi hyvällä ruokahalulla ja totesi, että tuskin hän kotonaan saa parempaa.

--Oletko kuullut ikkunape-sijästä, joka putosi yhdeksän-nestä kerroksesta ja selvisi ehjin nahoin?

--En, eihän se ole mahdollista!

--Kyllä, hän putosi sisään-päin.

Nuori mies meni postilu-kulle ja kysyi:

--Anteeksi, neiti, missä minä voin kossuttaa tämän postimerkin?

--Kokeilkaa korvan taustaa!

Seitsenvuotiaan John Warge-lin kivi Isokyrön Wentelessä-nin sanonut kinkerikouluun. Hän suoritti pastorin edessä pite-tyistä kokeista mielestään hyvin, mutta oli pettynyt, kun pastori ei antanut hänelle pät-teeksi niin sanottua "lukuse-teliä". Sellaisen antaminen oli kuitenkin lopetettu, vaikka poika ei sitä tiennyt.

Kuten tuhanneen muut suoma-laiset lapset 1800-luvulla v.

"En ymmärrä - miksi täällä asuvat ihmiset eivät voi käyttää näin kuin he olisivat saaneet hyvän koulutuksen, asuisivat hyvissä huoneissa ja heillä olisi hyvä työpaikka."

Raisa: "ME NAISET"

Amerikansuomalainen muistelmateos
"A Highway to America"

Pohjanmaalta oli jo yksi ja toinen mies lähtenyt Amerikkaan. Oli lähtenyt Ylistaron pitäjän Heikkolan kylässä syntynyt ja muun muassa Isokyrön Knaapilassa maatyö-läisenä toiminut Isaac Wargelin. Tapanan oli, että miehen saatua meren takana jalsijaa ja rahaa hän lähetti perheelleen matkaliput, jotta taas päästäisiin yhteen.

Näin oli tehnyt Isaac Warge-lin. Ja eräänä kaunina huhtikuun päivänä v. 1890 Vaasaan tullut Elisabeth Wargelin lapsineen oli valmista lähtemään. Elisabeth Wargelin oli omaa sukua Uitto ja hän oli tutustunut Isaacin ollessaan Knaapilassa palvelijana. Isaac Wargelin oli varannut matkaliput eräiseen Bremen linjan laivaan. Lähtöhetkellä kansan-omaisesti sanottuna Elisabeth äiti kuitenkin teki topin. Hän sanoi lapsilleen: "Vaikka ikinä emme pääsis Amerikkaan, niin tällä laivalla emme ainakaan lähde. Sehän on ihan täynnä juopuneita miehiä!"

Äiti Wargelin marssi lapsi-neen miehensä sisaren Justi-nan luo ja näissä merkeissä majailtiin muutama päivä Vaasassa. Sitten sinne ilmestyi erään saksalaisen laivayhtye-män alus, jonka miehistö äiti Wargelinin mielestä oli siinä määrin siisti, että voititiin lähteä. Äidin mukana olivat perheen lapset, 11-vuotias Isaac, 8-vuotias John ja 3-vuo-tias Hilja Maria. Aikoinaan saavuttiin sitten isän luo, joka oli kaivostyöläisenä Michi-ganin Championissa.

8-vuotiaana Amerikkaan

Elle 8-vuotias John Warge-lin olisi tuolloin lähtenyt äiti-nsä ja sisarustensa kanssa Amerikkaan, hänen elämänsä kaari olisi muodostunut täysin toisenlaiseksi. Yhdysvalloissa hän toimi luterilaisena pappina 60 vuotta, hän oli Hancockissa Suomi Collegien ja Teologisen seminaarin presidenttinä ja hän toimi kouluhallinnalla johtajana sekä Michiganissa, että Minne-sotassa.

Nykyisin John Wargelin on 85-vuotias. Hän on kirjoittanut elämästään englanninkielisen kirjan, jonka kustannusohjeudet kuuluvat hänen pojalleen Raymond W. Wargelinille ja jonka kannen on suunnitellut hänen pojanpoikansa ja kaimansa John Wargelin. Kirjan kannessa on tyyliälyä aaltoja. Niitä vasten liehuvat rinnakkain Yhdysvaltain ja Suomen liput. Kirjan nimi on "A Highway to America". Se on painettu kulu-vana vuonna Hancockissa "The Book Concern"-yhtymässä. Painauksensa suhteen ja yleensäkin se ei kuitenkaan ole aivan tavallinen kirja. Kysymyksessä ovat korkeaan ikään ehtineen, paljon henkisesti ja hengellisesti alalla työtä teh-neen tunnetun ja tunnustetun miehen muistelmät, joiden puitteissa poikkeuksellisenky-sitysohlohtaisesti selvitellään myös pieniä ja arkisia henki-lökohtaisia asioita.

Kysymyksessä olevilta vuo-sikymmeniltä ei kuitenkaan ole kovinkaan paljon teoksia, joissa elämä sujuu osittain suomalaisissa, osittain ame-rikkalaisissa merkeissä. Li-säksi tämä kirja tavallaan muodostaa myös Suomi Synodin historian, sillä osallistuihan John Wargelin sen toimintaan koko sen 72 vuotta kestäneen toimintakauden ajan graduoituen Suomi Collegesta jo v. 1906.

Seitsenvuotiaan John Warge-lin kivi Isokyrön Wentelessä-nin sanonut kinkerikouluun. Hän suoritti pastorin edessä pite-tyistä kokeista mielestään hyvin, mutta oli pettynyt, kun pastori ei antanut hänelle pät-teeksi niin sanottua "lukuse-teliä". Sellaisen antaminen oli kuitenkin lopetettu, vaikka poika ei sitä tiennyt.

Kuten tuhanneen muut suoma-laiset lapset 1800-luvulla v.

1881 syntynyt Johnkin oli oppi-nut lukemaan äitinsä opettama-na. Kehrätessään lankaa tai kutoessaan kangasta äiti oli opettanut pojalleen ensin aakko-ja ja sitten tavaimisen ja lu-kemisen. Johnin ja hänen vel-jensä leikkikovereita Isoky-rössä olivat muun muassa Janne ja Kustaa Hellberg. Eikä John vielä vanhoilla päivillään-kään ole unohtanut erästä puun-hakumatkaa. Äiti käski tuomaan halkoja takkaan. John, Janne ja Kustaa lähtivät. He päättivät kuitenkin tuoda tavallista pa-rempia halkoja. He menivät metsään ja katkaisivat erään kasvavan puun raahaten sen kotiin. Äiti oli vihainen. En-siksikään tuore puu ei pala ja toiseksi puu oli hakattu lu-vatta Knaapilan metsästä. Äiti meni isännän luo selittämään asian. Isäntä ei kuitenkaan ollut millänsäkään. Tuumi vaan, että jos noin pienet pojat ovat pystyneet kaatamaan oma-käisesti puun, he saavat sen myös pitää ja tehdä siitä, mitä ikänä haluavat. Hiukan myö-hemmin Jannen ja Kustaan äiti kuoli. Pojat jäivät kokonaan orvoiksi ja tuolloisen tavauk-kaan he joutuivat huutoalaispo-jiksi. Vallesmanni luovutti heidät taloon, joka lupasi pitää poikia pienimmällä maksulla. Pitänee lisätä, että maksu ra-han sijassa useinkin suoritetiin viljassa. Kunta antoi Jannen ja Kustaan yöpöydästä palk-kioksi kauraa. Käydessään v. 1925 Suomessa, John Wargelin oli selvä entisten leikkikove-reidensa kohtalosta. Janne oli lähtenyt Amerikkaan. Kustaa oli mielisalraalassa. Eikä tar-vinne sanoa, että tutustues-saan Suomen poikkeuksellisen kehittyneeseen huutoalaisäi-döntöön, John Wargelin tunsi suurta mielihyvää. Huutoalai-sijat olivat jo aikojen sitten hävinneet.

Kertoi lapsuudestaan

Kertoessaan lapsuudestaan Suomessa John Wargelin to-teaa maaseudulla 1800-luvulla verrattain yleisesti uskotun kaiken maailman henkiloen-toihin ja kummituksiin. Ker-rassaan mahtava taikavoimil-taan oli muuan mies, jota kutsuttiin nimellä Pruukin paimen Jaska. Hän jopa sai kuol-leet haudoistaan kävelemään haamuolentoina. Kun muuankin palvelijaa oli vaihtamassa taloa, Pruukin paimen Jaska manasi työtien eteen erään olennon paa-saamaan: "Älä sinä mene Jussilaan, mene Ventälään, mene Ventälään!" Jonne pe-lästynyt tyttö kai sitten päätti mennäkin.

Ei ole tarkoitus selostaa tätä teosta. Tarkoituksena on vain napata kuva sieltä, toinen täältä kysymyksessä kun on tavallaan siirtolaisten historia, lisäksi hiukan jotakin inhimil-listä, jota voi poimia jokaisen elämästä.

John Wargelin meni naimi-siin v. 1908 tammikuun 6. päivänä. Morsian oli Marie E. Hoikka ja pari oli ollut julkisissa kokouksissa neljä vuotta. Viikiminen suoritetiin Michiganin Chrystal Fall-sissa. Se suoritettiin kirsi-kossa, johon ajettiin komeasti hevosella. Päivällinen oli pappilassa. Hämmätkää ei menti. Mentiin kotiin Minne-sotaan Evelehtiin, jossa seuran naiset toivottivat ter-vetulleksi valmistamalla ater-ria ja lahjoittamalla maton.

Wargelinin ehtivät olla nai-misissa yli 50 vuotta. He, kuten tuhanneet muut amerikansuo-malaiset, viettivät eräänä vuonna kultahäitään. Mutta ku-nen tuhansissa kodeissa, tässä kodissakin emännän terveys heikkeni. Ja eräänä päivänä emäntä kuoli. Suremaan jäivät mies sekä lapset Philip, Ray-mond ja Sylvia ja näiden lapset.

John Wargelin kertoo tuiki tarkasti kotinsa hävittämisestä. Miten naapuri otti pesukoneen, miten melkein uusi jääkaappi palautettiin pientä takaisin-maksua vastaan kauppaan, mi-

SUOMEN UUTISIA

SUOMI-SEURA R.Y.

TYÖLLISYYSTILANNE

Lähes 316,000 työnhakijaa on astoinut tämän vuoden ensi-mäisen puoliskon aikana työn-välityksessä. Työnhakijoiden määrä on 34,565 henkilöä suu-rempi kuin vuotta aikaisemmin. Työnhakijoiden määrä on lii-sääntynyt kaikissa työvoimapii-reissä ja kaikissa ammattiryh-missä. Suhteellisesti eniten on kasvanut opiskelijoiden ja vas-tavalmistuneiden ryhmä. Heitä oli tammi-kesäkuun aikana 38,100 ja lisäys edellisestä vuo-desta on 24 prosenttia.

Avoimia työpaikkoja ovat työnantajat ilmoittaneet työn-välitykseen vuoden alkupuolis-kolla yli 5,300 paikkaa vähem-män kuin vuosi sitten. Avoimia paikkoja ilmoitettiin kaikkiaan 178,165. Vähennyksistä on suu-rin osa tapahtunut Vaasan ja Tampereen työvoimapiireissä. Eri elinkeinoista suurin vähen-yys on tapahtunut rakennusalan paikkatarjouksissa.

SUOMALAINEN SÄKKITEH-DAS VAIKEUKSISSA NIGERI-ASSA

Nigeriassa sijaitsevan suo-malaisen paperisäkkitehtaan tuotanto on pudonnut puoleen tehtaan kapasiteetista ja koko toiminnan jatkamista harkitaan uudelleen syksyllä kysynnän laskettua maan sisäisen epä-varmuustilanteen johdosta. Maan poliittiset levottomuudet ovat aiheuttaneet laman koko elinkeinoelämässä, vaikka Nigerialan taloudelliset mahdol-lisuudet ovat hyvät ja esim. paperisäkkiteollisuuden tule-vaisuuden näkymät näyttävät lu-paavilta.

SYDÄNKEUHKOKONE LAHJA-NA USA:STA

Amerikansuomalaisten Kipi-nä-kerho lahjoitti Oulun lään-sairaallalle noin 20,000 markan arvoisen sydänkeuhkokoneen. Kerhon edustajina luovuttivat rouvat Marjatta Tanner ja Edith Hart lahjoituksesta kertovan laatan, joka myöhemmin kiinni-tetään nyt vielä matkalle Suomeen olleeseen koneeseen. Sairaalan puolesta otti lahjoi-tuksen vastaan tohtori Ilmari Palva.

ENSIMMÄINEN TERÄSLEVY VALMISTUI RAUTARUUKISSA

Ensimmäinen maassamme valmistettu teräsl levy saatiin ulos Rautaruukki Oyn valssi-laitoksen koneista elokuun 17 päivänä. 16 millin vahvuinen ja 2000 kilon painoinen teräs-levy on kaksi metriä leveä ja kahdeksan metriä pitkä, ja se asetetaan muistomerkiksi valsi-laitoksen seinälle.

Ensimmäisen levyn vals-sausta on edeltänyt monta koe-käyttöä. Saadut tulokset ovat myönteisiä ja on voitu todeta, että kotimaisesta raaka-ai-neesta valmistettu teräs voi kilpailaa maailmanmerkkinoil-la.

Tuotantovaiheeseen siirty-minen riippuu monta eri vai-hetta sisältävän koeikäytön on-nistumisesta, mutta tulee to-demäköisesti alkamaan kuluvan vuoden lopulla. Tuotannon nou-su tulee tapahtumaan hitaasti ja vasta 1-2 vuoden kuluttua levyjä valmistuu yksi tai kaksi minuutissa.

Rautaruukin tuontalaitoksen rakentaminen aloitettiin vuonna 1962 ja masuuni syytettiin tasan kolme vuotta sitten. Tänä ai-kana on tehdas tuottanut täysin kotimaisesta raaka-aineesta 1,8 miljoonaa tonnia harkko-rautaa.

Rautaruukin alueella työ-s-kentelee tällä hetkellä 2300 työntekijää. Näistä Rautaruukin kirjoissa on 1650, mikä tulee olemaan lopullinen vahvuus tehta-an toisen vaiheen valmistu-misen jälkeen.

AUTOJEN REKISTERÖINTI-LUVUT OSOITAVAT LASKUA

Uusien autojen rekisteröinnin väheneminen jatkui vuoden en-simmäisellä puoliskolla, jolloin rekisteröintiä oli 16,500. Tuo-ten Suomi College sai perheelle rakkain pianon ja Pelastus-armeija sai suurimman osan huonekaluista.

Kahdeksankymmentäviisi-vuo-tias John Wargelin kertoo lapsi-staan, lastenlapsistaan, joka-päiväisistä askareistaan. Hän kertoo rehellisesti ja pikku-tarkasti, ikään kuin jokainen minuutti hänen elämänsään olisi juuri rakkain ja tärkein minuutti. Hän kertoo poikansa Philipin ja tämän puolison Mildredin sekä näiden tyt-tären Carol Gracen kanssa v. 1965 tekemästään Suomen matkasta. Erittäinkin hän kuvaa käyntiä synnyinpitä-jässään. Hän kertoo paluu-matkaa Amerikkaan, "jossa pyhiinvaellusmatka elämän merellä jatkui."

John Wargelin on amerikan-suomalaisten tunnettuja sil-mäntekeviä. Hänen elämänsä kurkistaa mielenkiinnolla ja kunnioituksella silloinkin, kun hän vilkkaasti kertoo vainvil-liintyneestä hevosesta, joka rekineen kaikkien oli viedä koko matkueen ojaan, tai v. 1918 Amerikassa vallinneesta influenssa-epidemiasta, talos-tamastaan ensimmäisestä To-malla olevasta Fordista, johon kuului myös omistajalle kovin tärkeä korjauslaatikko.

autoja rekisteröitiin lähes 5

prosenttia viimevuotista vä-hemmän. Tammi-kesäkuun ai-kana rekisteröitiin maassamme kaikkiaan 46,552 autoa vastaa-van luvun viime vuoden ensi-mäisellä puoliskolla oltua 48,900. Henkilöautojen rekisteröinti väheni lähes 12 prosentilla. Seuraavassa taulukossa hen-kilöautojen tämän vuoden alku-puoliskon rekisteröintiluvut valmistusmaittain. Suluissa vuoden 1966 tammi-kesäkuun vastaavat rekisteröintiluvut.

Länsi-Saksa 11,314 (14,200), Englanti 7,911 (8,478), Japani 4,775 (3,895), Italia 3,349 (3,691), Ranska 2,198 (3,003), Neu-vostoliitto 2,184 (2,898), Ruotsi 2,050 (1,515).

Newport, N. H.

SYYSKUUN 10 p. on kokous osaston talossa, Please, saa-pukaa kello 6 illalla.

ANNI JA DAVE MÄKELÄ oli lähettäneet dollarin kahvipöy-tään viime kahviafissa.

MRS. MARY LAAKSON tytär Sally Medick perheineen Philadelphiasta, Pa., vieraili viik-ko sitten täällä äitinsä luona.

OLLI TURPEINEN, Aili ja Victor Turpeisen poika, on jäl-leen päättynyt kesäsen 8 vii-ikon opintokurssin Bostonin yliopistossa, jossa hän on joka kesä lisännyt tietojan. Mr. Olli Turpeinen on opettajana Towlin korkeakoulussa Newport, N. H.

NEITI ANJA MATTILA New Yorkista vieraili veljensä Kai-no Mattilan perheessä täällä viime viikon lopulla.

MR. JA MRS. ARMAS SEP-PÄLÄ, Ashby, Mass. vieraili Helmi ja Martti Wirkkalan luona Työnpäivänä. -Mackey

Chester, Mass.

SAIRAALAAN joutui Yrjö Koivisto. Hän meni katsomaan sairasta isäänsä Noble sairaal-aan ja isänsä vuoteen vieressä hän sai sydänkohtauksen ja joutui hoidettuaan jossa on ollut jo viikon. Toivotaan, että hän siitä selviytyy.

HENRY KOIVISTO, Raivaa-jan asiamies yli 45 v:n ajan, kuoli Noble sairaalassa, West-field, Mass. perjantaina, syys-kuun 1 p., 1967. Hän oli 86 v. ikäinen ja syntynyt Alavudella, Suomessa, Simon ja Liisa Koiviston poikana.

Lähinnä kaipaamaan jäivät vaimo, Hilma Maria Koivisto o.s. Manninen ja pojat Armas, Lauri ja Yrjö Koivisto sekä 5 lastenlasta ja lastenlasten-lasta.

Hautaus toimitettiin sunnun-taina, 3 p. syyskuuta. --E.

Bogota, N.J.

TEKIVÄT KIEROMATKAN Selma ja Emil West, Teaneck tekivät autollaan taas kesä-matkan tänkin vuonna Cana-daan, Minnesotaon ja Selman synnyinseudulle, Ashtabulaan, Ohio.

KIITOS KUTSUSTA Fiina Muurahainen, Staten Island, Täältä tullaan. Kun ajattelemme, kuinka monta vuotta Sinä olet jaksanut sieltä käydä New Yorkissa kokuksissa y.m. tilaisuuksissa, täytyy meidän vähän nurempien pystyä tekemään kerran mat-ka sinnekin päin. Kehoitoin toi-siakin paikkakunnan ja ympä-ristön tovereita tekemään sa-moin.

Lehtemme
konttorista puhutaan

Hedmunin muistorahasto

Wilho Hedmanin Muisto-rahaston on tehty seuraavat lahjoitukset:

Mrs. Fiina Muurahainen, New York, N. Y. - \$10.00.

Onni ja Lahja Koskinen, Bo-gota, N. J. - \$5.00.

Finnish Workers Education-al Association, New York, N. Y. - \$25.00.

Helmi Nivell, Los Angeles, Calif. - \$5.00.

Jenny Nissinen, Brooklyn, N. Y. - \$5.00.

Ilmoittakaa juhlanne Raivaajassa

Suomen eduskunnan puhemiehen tri Virolaisen puhe Canadian suomalaisten suurjuhlassa

Canadian suomalaisten suurjuhlat pidettiin Montrealissa 5 ja 6 päivänä elokuuta. Juhlissa oli kunniallaan Suomen eduskunnan puhemies, tohtori Johannes Virolainen.

Julkaisemme pääkohdat hänen puheensa pitämättään puheesta jossa selostetaan Suomen nykyisiä oloja ja ulkopoliittikkaa. - Toimitus

Tri Virolaisen puhe

Sallinette minun kosketella vain eräitä keskeisiä merkkipaaluja Suomessa kuljettamalla. Kiinnitän päähuomion siihen, mitä on tapahtunut toisen maailmansodan jälkeen, joka meidän kohdaltamme päättyi Moskovan välirauhaan syyskuun 19 päivänä 1944.

Toinen maailmansota aiheutti Suomessa suuria järkytyksiä ja menetyksiä. Menetimme Karjalan ja suuria alueita Pohjois-Suomessa, n. 12% maa-alastamme. Lähes puoli miljoonaa ihmistä siirtyi kotiseudultaan evakuoituina maamme supistuneiden rajojen sisälle. Menetimme kaatuneina n. 100.000 miestä ja saman verran sotatoimiin osallistuneita jäi invalideiksi. Suorittamien sotakorvausten Neuvovaltion 250 milj. dollarin arvosta tavaroita ja muita reaalisuorituksia v. 1944-52 ja luovutusten arvo laskettiin vuoden 1944 lopussa valtiomme hintataso mukaan. Kun maassa tapahtui v. 1944-50 voimakas inflaatio, suorittamien reaalisuoritus nousi huomattavasti yli niiden vuoden 1944 nimellisarvon.

Mutta Suomen kansa osoitti suurta sitkeyttä ja päättäväisyyttä, ahkeruutta ja työtahtia. Menetykset korvattiin ja korjattiin noin kymmenessä vuodessa. Siirtoväki, josta pääosa oli karjalaisia, kuten itsekin olen, sijoitettiin onnistuneesti uudenlaiseen talouteen ja elämään kansalaisiksi, sotakorvaukset maksettiin määrääjäsä, invalideiden ja muiden sodassa kärsimään joutuneiden asiain yrittettiin hoitaa yhteisön ponnistuksin ja maata alettiin jälleenkakentaa. Jamikä tärkeintä: maan vapaus säilyi. Sodan aikana ja sodan jälkeisinä vuosina ajat olivat vaikeita ja monta kertaa isänmaan kohtalo näytti olevan vaaralla. Mutta pahimmistaakin pulmista selvitettiin. Varsinkin viimeisten kymmenen vuoden aikana kehitys on ollut niin taloudellisen, kulttuurin kuin sosiaalisen elämän eri aloilla nopeata ja tuloksellista.

Eduskunnan puhemies Tri Johannes Virolainen

Nyt jällenpäin ajatellen on ilmeistä, että Suomen kansan selviytymisen ensimmäinen edellytys oli sodan jälkeen suoritetun reaalisten poliittisten uudelleen asennoitumisen. Itsenäisyytemme kahden ensimmäisen vuosikymmenen ulkopoliittiselle kehitykselle oli tunnusomaista Suomen ja Neuvostoliiton välisen suhteen jatkuva kireys. Maittemme välillä ei saatu aikaan luottamusta, mihin molemmat osapuolet olivat syyllisiä. Suomen osalta arvioida uudestaan asemansa maailmassa hävityn sodan jälkeen. Sodasta irtautuminen syyskuun 1944 voitiin suorittaa vanhan sotamarsalkka Mannerheimin johdolla, joka nautti kansan suuren enemmistön keskuudessa horjumattomaa arvovallaa. Syksyllä 1944 astui maan poliittiseksi johtajaksi kokenut valtiomies J. K. Paasikivi, joka oli pääministerinä syksystä 1944 maaliskuun alkuun 1946, jolloin luovutettiin tasavallan presidentti. Paasikivi johti vaaleilla kädellä maan kohtaloita yli kymmenen vuoden ajan. Tuohon aikaan sisältyi vaikeuksien ja vaarojen vuosia, mutta pitkän kokemukseensa, poliittisen taitavuutensa ja kaukonäköisyytensä avulla Paasikivi johti Suomen kansan, kuten hän sanoi, syvistä rotkoista vuoren rinteille, joihin alkoi vähitellen paistaa päivä.

Paasikiven ansio oli ennen muuta siinä, että hän saapois- tettiin sen epäluottamus- sen ilmapirien, jotka oli vallinnut vuodesta 1918 lähtien Suomen ja itäisen naapurimaamme välillä. Suhteet itään parantivat ja varsinkin sen jälkeen kun Porkkalan vuokra-alue luovutettiin takaisin Suomelle vuoden 1956 alussa, otot alkoivat nopeasti normalisoitua. Ulkomaista uhkasta vapautta Suomen kansa saattoi nyt keskittää voimansa oman maansa rakentamiseen ja kehittämiseen. Paasikiven työ on vuodesta 1956 lähtien jatkanut presidentti Urho Kekkonen.

Kaikki mielen ilmoitan, että pitkäaikainen elämäntoverini

OSMO O. IISALO

kuoli Hale lepokodissa, Farmington, Maine, elokuun 24 p., 1967. Hän oli ensin Medicare lepokodissa Rumfordissa, 100 päivää, ja sitä ennen sairausta vuosikautia kotonaan Templessä. Mieheni oli syntynyt Kokemäellä, T.P. läänissä, elokuun 16 p., 1890. Hänen vanhempansa olivat Erland ja Eva (Korvatti) Piisi.

Lähinnä jäi kanssani kaipaamaan tyttäremme Helen ja vaimi Richard Blodgett ja heidän poikansa George, 1 veltäinajan poika perheineen Suomessa ja joitain serkkuja tässä maassa ja Suomessa.

Hautajaiset pidettiin elokuun 26 p. Adams hautaus- toimistossa, Farmingtonissa. Pastori James Mockler siunasi vainajan Fairview hautausmaahan Farmingtoniin.

Loppui tuskat - tuli rauha
Uni kunnis-ikuinen.

Haluamme sydämellisesti kiittää kaikkia, jotka kauniilla kukkalaitteilla muistivat Osmoa hänen viimeisellä matkallaan. Kiitos myös korteista ja osanotosta suureen suruunne. Erikoisesti kiitän Mrs. Wesley Hubbardia hyvästä kahvitarjoilusta kodissamme.

Otilia Iisalo (Kanto)
Helen, Richard ja George Blodgett

Temple, Maine

Ilmoittakaa Raivaajassa.

**Suomalainen
Hautausseura**
8033 Puritan Ave.,
Detroit, Michigan
NOAH POTTI,
omistaja
Puhelin UN 3-5517

**POTTI
Hautausseura**
700 LAKE AVE.,
ASHTABULA, OHIO

Suomen presidentti Urho Kekkonen

konen, jonka aikana Suomen kansainvälinen asema on jatkuvasti lujittunut. Suhteemme lähteen ovat aina olleet hyvät eikä niissä sodan jälkeen ole ollut mitään vaikeuksia. Erityisesti presidentti Kekkonen maapallon eri puolilla suuntautuneet valtiotoverit ovat selvittäneet ulkopoliittisille Suomen asemaa ja poistaneet monia väärinkäsityksiä ja ennakkoluuloja. Ei ole harvinaista, että läntisissä maissa yhä tapaa ihmisiä, jotka luulevat, että Suomi on jonkinlaisen esiripun takana, että kansallamme ei ole vapautta päättää omista asioistaan. Tänä päivänä kuukaan ei voi asettaa eikä aseta kyseenalaiseksi pienen Suomen oikeutta elää vapaana ja riippumattomana valtiona. Itsenäisyyden julistaminen ei ole vaikea ongelma, mutta itsenäisyyden säilyttäminen on jo toista. Suomen kansa on osoittanut itsenäisyytensä arvokseen ja se on ollut valmis uhrauksiin vapautensa puolesta. Katsomme rohkein mielellä tulevaisuuteen vapaana ja riippumattomana kansana.

Yksimielisyys ulkopoliitikassa

Suomen kansan keskuudessa vallitsee suuri yksimielisyys noudatettun ulkopoliittikan päämäärästä ja keinoista. Tämä ilmenee mm. siitä, että ensi tammikuussa pidettävässä presidentin valitsijain vaaleissa kolme suurinta puoluetta sosiaalidemokraattien, keskus- puolueen ja kansandemokraattien liitto sekä kaksi pientä puoluetta työväen ja pienviljelijäin sosiaalidemokraattien liitto ja liberaalien kansanpuolue ja lisäksi osa ruotsalaista kansanpuoluetta on asettunut kannattamaan nykyisen tasavallan presidentin, Urho Kekkonen uudelleen valitsemista. Nämä puolueet ovat eri mieltä monista sisä- ja talouspoliittikan kysymyksistä. Mutta koska presidentti johtaa maan ulkopoliittikkaa ja nämä puolueet kannattavat Kekkonen johtamaa ulkopoliittikkaa, josta usein käytämme nimitystä Paasikiven-Kekkonen linja, mainitut puolueet ovat presidentin vaalissa yhtyneet. Vaalin tulos näyttää tämän vuoksi olevan se, että Kekkonen valitaan vielä kuudeksi vuodeksi tasavallan presidentiksi.

Sisäpolitiikka sodan jälkeen

Maan sisäpoliittinen kehitys on sodan jälkeen ollut monivaiheinen ja värikäs. Voidsaan sanoa, että maata ovat hallinneet pääasiassa kahden suuren puolueen sosiaalidemokraattien ja maalaisliiton, jonka nimi on vuodesta 1965 lähtien keskustapuolue, johtamat hallitukset. Näin tapahtui vuodesta 1949 aina vuoteen 1958 saakka. Syksyllä 1958 Fagerholmien johdolla muodostettu hallitus joutui eroamaan, kun suhteet Neuvostoliittoon jättyivät. Syitä oli monia, ehkä painavin sosiaalidemokraattien hajanaisuus ja Tannerin valitsemisen puolueen puheenjohtajaksi. Vuosina 1958-66 maata hallitsivat maalaisliitto-keskustapuolueen johtamat hallitukset eräitä virkamieshallituksia lukuunottamatta. Maaliskuussa 1966 pidetyssä vaaleissa sosiaalidemokraatit saivat suuren voiton ja vaalien jälkeen muodostettiin laajajohdoinen enemmistöhallitus. Siinä ovat mukana sosiaalidemokraatit, keskustapuolue, kansandemo-

Pääministeri Rafael Paasio

kraattinen liitto sekä työväen ja pienviljelijäin sosiaalidemokraattinen liitto. Hallituksen pohja on laaja, sillä on eduskunnassa 152 kansanedustajaa ja se on toistaiseksi selviytynyt varsin hyvin vaikeuksista.

Lännessä kysytään usein, mihin Suomen kommunistit pyrkivät ja miten on mahdollista, että Suomen hallituksessa on kolme kommunistia. Tähän on sanottava, että vaikka Suomen eduskunnassa on koko sodan jälkeisen ajan ollut 40-50 kommunistia, ei Suomessa ole tapahtunut sellaisia radikaalisia muutoksia kuin muissa sodassa hävinneissä maissa. Normaalit kehitykset edistävät pohjalla on jatkunut myös viimeksi kuluneena vuonna, jolloin kommunistit ovat olleet hallituksessa. Suomalaisen yhteiskunnan nopea teollistuminen ja kaupunkilaistuminen ei ole toistaiseksi muuttanut ratkaisevasti poliittisia voimasuhteita. Viime eduskuntavaalien jälkeenkin osoittivat, että lähivuosina tulee ilmeisesti tapahtumaan huomattavakin muutoksia eri puolueiden voimasuhteissa. Vanha jako sosialistisiin ja porvarillisiin puolueisiin on Suomen oloissa vanhentunut. Kehitys kulkee selvästi erojen pienene- miseen ja keskustaa kohti. Suomessa on kaksi suurta keskustapuoluetta, sosiaalidemokraatit ja keskustapuolue. Edellisen edustaa ennen muuta väestökustusten palkannauttijaväestö, jälkimmäinen maaseudun ja omaa työtänsä tekevien yrittäjäväestön intressejä ja vaatii maan syrjäisten seutujen voimakasta kehittämistä. Erot näidenkin puolueiden välillä ovat vähenemässä.

Tämä Suomen poliittisesta kehityksestä, jota tunnen jonkin verran, kun olen ollut eduskunnan jäsen yli 22 vuotta, mutta jonka selostamiseen olen aika tavalla jäävä, koska olen yhtenä sen vaikuttavien puolueen puheenjohtaja.

Muutokset yhteiskunnassa

Suurimmat muutokset suomalaisessa yhteiskunnassa ovat sodan jälkeen tapahtuneet talouselämän alalla. Suomi oli sodan päättyessä vielä maatalousmaana. Yli puolet väestöstä sai toimeentulonsa alkuuotannasta. Kuluneiden kahden vuosikymmenen aikana suomalaisen yhteiskunta on tässä suhteessa kokonaan muuttunut. Tällä hetkellä, 1960-luvun lopulla suomalainen yhteiskunta on pitkälle teollistunut ja teollistumisprosessi jatkuu kiihtyvällä nopeudella. Teollistumista on seurannut siirtuminen maaseutuympäristöstä kaupunkiin, yhteiskuntamme yleinen kaupungistuminen. Väestöstä asuu noin puolet puhtaalla maaseudulla ja puolet kaupungeissa, kaupaloissa ja maaseudun taajamissa. Suomalaisessa yhteiskunnassa on kolme väestöryhmää, jotka jokainen muodostavat suurin piirtein kolmanneksen. Kolmasosa väestöstä saa toimeentulonsa maan metsätaloudesta, kolmasosa teollisuudesta ja kolmasosa palveluelinkeinosta.

Doane, Beal & Ames
FUNERAL SERVICE
HYANNIS - YARMOUTH
HARWICH
Tel. Hyannis - 5-0684

ALVIN R. REID
INSURANCE AGENCY INC.
Main Street,
So. Hanson, Mass.
Cypress 3-4336
3-6441
Kiinteistöjä ja kaikenlaisia vakuutuksia

RICE
FUNERAL HOME
ROCKLAND, MASS.
15 Webster Street
Puhelin
TRiangle 8-0055

CORNWELL MEMORIAL CHAPEL
ARVOKAS HAUTAUSPALVELU
Center Street Tel. 295-1810 Wareham, Mass.

palveluelinkeinosta ja erilaista hallintotehtävistä. Maatalouden rationalisoinnissa ja metsätalouden koneellistuksessa siirtyminen maataloudesta muihin elinkeimoihin jatkuu. Myös teollisuudessa on käynnissä nopea mekanisointi ja automaatio on jo alkanut. Vaikka teollisuus laajenee nopeasti, teollisuudesta toimeentulonsa saavan väestön osuus kokonaisväestöstä ei nykyisestä juuri nouse, päin vastoin tapahtuu jo laskua. Väestölisäys hakeutuu pääasiassa palveluelinkeinoin ja erilaisten hallintotehtäviin.

Suomen talouselämä on sodan jälkeen tullut entistä suuremmassa määrin riippuvaiseksi ulkomaankaupasta. Varsinkin 1960-luvulla elintason nopeasti noususta kulutuskäytön on kohdistunut suuresta määrin kestopulutushyödykkeisiin, mikä ilmenee lisääntyvästä tuontista. Ennen kaikkea autot, jääkaapit, pölynimurit, pesukoneet jne. ovat viime vuosien aikana löytäneet tiensä suomalaisiin kotiin. Kun tähän lisäämme 1950-1960-luvun vaihteessa valloitusretken suorittaneen television, olemmekin maininneet ne tärkeimmät elintason mittarit, jotka Suomessa ovat hyvin yleisiä. Meillä on nyt n. 1,4 milj. radiovastaanotinta ja lähes 900.000 televisiota. Kun kotimainen ostovoima lisääntyy, on johtanut kotimaisen hintatason nousuun, on seurauksena ollut tuonnin paimusumin. Tästä on aiheutunut vaikeita maksutaseongelmia. Lähiaikojen tärkein tehtävä on taloudellisen kasvun kiihdyttäminen, jota pystymme selviytymään jatkuvasti kansainvälisessä kilpailussa. Euroopan markkinoille syntymisen toisaalta pakottaa meidät entistä lähemmäksi kansainvälistä kannustustasoa. Lähivuosien aikana on kiinnitettävä erityistä huomiota uusien teollisuudenalojen kehittämiseen. Meillä on ilmeisesti jo saavutettu puunjalostusteollisuuden rajat; nykyinen raaka-ainemäärä ei enää riitä kaiken nykyisenkin teollisuuden täyteen kapasiteettiin. Senvuoksi on kiinnitettävä suurta huomiota metsäntalouden tehostamiseen ja puunjalostusteollisuuden raaka-ainepohjan vahvistamiseen. Vain siinä mukaa kuin raaka-aineväestö lisääntyy, voidaan puunjalostusteollisuutta laajentaa. Jäljellä oleva kehottamalla voidaan kokonaistuottoa nykyisestä lisätä.

Metalliteollisuus

Metalliteollisuuden kehittyminen on ollut nopeata. Siinä avautuu uusia mahdollisuuksia sen jälkeen, kun suuri valtion terästehdas ns. Rautaruukki-projekti valmistuu. Päähuomio on lähivuosien teollistamispolitiikassa kuitenkin kiinnitettävä nimenomaan korkeasta teknistä tietoa vaativien teollisuudenalojen luomiseen. Tämä edellyttää koulutustason voimakasta kohottamista. Suomi on raaka-ainensa puolesta suhteellisen köyhä maa. Meillä puuttuu kivihiili, meillä on koskivoimakain rajoitetusti. Meidän täytyy sen vuoksi kiinnittää huomiota sellaisiin aloihin, joilla selviytymme korkean henkisen kapasiteettimme ja koulutustasomme avulla. Suomen talouselämä on eräs suuri heikkous on siinä, että emme ole kiinnittäneet riittävästi huomiota kaupallisiin ja markkinointi-ongelmiin. Niinpä useimmilla aloilla ulkomaankaupamme on aina viime vuosin saakka ollut mitä tulee myyntiin, esim. Aasian ja Afrikan maihin, aika yksipuolisesti ulkomaisten agenttien käsissä. Kaupallista koulutusta on viime vuosien aikana tehostettu ja suomalaiset itse pystyvät jo lähitulevaisuudessa ulkomaankauppaan pääosiltaan hoitamaan.

Sodan jälkeen on myös kulttuurielämässä tapahtunut erittäin suuri muutos. Koulujärjestelmää on kehitetty sekä peruskoulun, ammattikoulun että korkeakoulujen osalta ja oppikoululaitos on laajennut.

HYVIEN POLITOAINEIDEN KOTI
MacDONALD FUEL CORP.
1158 Main St. - Hanson, Mass.
Puh. CYpress 3-2184
N. E. Koksia - Gulf polttoöljyä
D. & H. Kolla

**Nykyaikainen
Sä h k o
urku**
Ystävällinen
suomalainen
palvelija
TILAAVA
KAPPELLI
Air Conditioned

HANNEL
Funeral Home
8648 Copeland Street
Quincy 69, Mass.
TEL. PR. 3-3773

tunut alvan räjähdyksensä. Pian sodan jälkeen kansakouluun otettiin seitsemäs luokka ja 1950-luvulla kansakoulu laajennettiin 8-vuotiseksi, jolloin varsinaisen kansakoulun lisäksi tuli kaksivuotinen kansalaiskoulu. Tämä uudistus on kuitenkin toteutettu varsin epätasaisesti maan eri osissa. Köyhissä ja syrjäisissä kunnissa ei uudistusta ole riittävän tehokkaasti varojen puuttuessa voitoteuttua. Korkeakoulupiskeltoitten määrä on Suomessa suhteellisesti erittäin korkea, suurempi kuin muissa Pohjoismaissa ja eräs tyypillinen piirre meidän opiskelijoittemme kohdalla on se, että naisopiskelijoita on noin puolet kaikista opiskelijoista, mikä on erittäin harvinaista koko maailmassa.

Nyt on käynnissä kansakoulun eli peruskoulun täydellinen reformi. Tavoitteena on kehittää peruskoulu yhdeksävuotiseksi yhtenäiskoulujärjestelmän pohjalle. Tätä tarkoitusta lakiesitys on parhaillaan eduskunnan käsittelyssä. Sen jälkeen kun peruskoulu on tullut 9-vuotiseksi, kaikilla lapsilla on mahdollisuus saada taipumustensa mukainen peruskoulutus, joka vastaa nykyistä keskkoulutusta. Kuluneiden vuosien aikana on myös korkeakoulupetus laajennettu. Ensin laajennettiin sodan jälkeen Helsinkiin yliopistoa ja teknillistä korkeakoulua ja vilden viimeisen vuoden aikana on lähdetty ennakkoluulottomasti desentralisoimaan korkeakoulupetusta. Vuonna 1959 aloitti toimintansa Oulun yliopisto ja vuonna 1966 annetuilla laeilla perustettiin teknillinen korkeakoulu Lappeenrantaan sekä korkeakoulu Joensuuhun ja Kuopioon. Joensuun korkeakoulu tulee keskittymään pääasiassa humanistiseen opetukseen, Kuopion lääkeliikun- tontieteelliseen. Yhteiskunnallinen korkeakoulu siirrettiin Tampereelle, jossa se on kehittyänyt hyvin nopeasti. Turun yliopisto on kehitetty vasta sodan jälkeen todelliseksi yliopistoksi ja Jyväskylään on huomattavasti laajennettu. Vuonna 1966 säädettiin erityisen laki korkeimman oikeuden kehittämiseksi.

Kulttuurisäavutuksiin liittyy myös välittömästi sodan jälkeen perustettu Suomen akatemia, jonka ympärillä viime vuosien aikana on käyty kovaa keskustelua - onpa esitetty sellaisiakin ajatuksia, että se pitäisi lopettaa.

Kansallinen taidepolitiikka

Kansallisen taidepolitiikan perusteet on luotu vasta sodan jälkeen. 1960-luvun alussa asetettiin erityinen taidekomitea, joka laati varsinkin laajan ja yksityiskohtaisen ehdotuksen maan taidepolitiikan kehittämiseksi. Tätä tarkoitusta laki on juuri valmistumassa. Sen mukaan valtio tukee musiikkia, kuvataitetta, kirjallisuutta ja teatteria ja pyrkii ulottamaan tukensa paitsi pääkaupunkiin myös maakuntiin. Maakuntien taidepolitiikan elvyttämiseen on kiinnitettykin viime vuosina käytössä keskusteluissa painavaa huomiota.

Tällöin on esitetty, että maakuntien keskuksiä pitäisi luoda taiteen keskuksia, jokaisessa maakunnassa pitäisi olla kunnallinen teatteri, sinfoniaorkesterin tasoa oleva orkesteri, siellä pitäisi olla työssä kuvaajataiteilija ja maakuntien kirjallijoita olisi tuettava. Yleisesti voidaan sanoa, että taidepolitiikan alalla on kehitys ollut varsin nopeata. Toisaalta lienee myönnettävä, ettei meillä ole taiteen eri aloilla viime vuosien aikana ollut kansainvälisesti huippu-

nimiä. Musiikissa ei ole ollut sellaisia, joita voitaisiin verrata Sibeliukseen eikä kuvataiteen alalla Gallen-Kallelan veroisia. Ehkä Väinö Aaltonen kuvanveistäjänä ja Alvar Aalto, Viljo Rönkä ja eräät muutkin arkkitehdit on tässä yhteydessä syytä mainita, samoin kuin Tapio Wirkkala ja Timo Sarpaneva muotoilijoina.

Sotien jälkeinen aika on ollut voimakasta sosiaalisen turvan paraneen aikaa. Toisetuista uudistuksia mainittakoon ennen muuta lapsilisä, joka säädettiin pian sodan jälkeen. Tämän lain perusteella ryhdyttiin maksamaan lapsilisä kaikille lapsille lasten kasvatuskustannusten tasaimiseksi. Eläketurvaa on jatkuvasti parannettu, joskin tässä suhteessa vielä on puutteellisuksia ja aukoja, joiden korjaaminen siirtyy seuraavalle vuosikymmenelle. Työaikaa on entistä tehostettu säännösteily. Työaika on lyhennyt ja parhailaan ollaan siirtymässä viisipäiväiseen työviikkoon. Lomat pitenivät sodan jälkeen säädetyin vuosilomalain perusteella. Suomi on kansainvälisesti edelläkävijämaita lakisääteisen lomakysymyksen alalla. Asunto- ja kuntien talous on laajentunut suurempaan huomiota. Asunto- luovutukset ovat meillä suhteellisesti Euroopan kaikkien korkeimpiin luokkiin.

1960-luvulla toteutettiin sairausvakuutuslaki, joka takaa kaikille kansalaisille entistä suuremman mahdollisuuden hankkia asianmukaista lääkärin- ja sairaanhoitoa sekä lääkkeitä. Sosiaaliturvan kohdalla olevista ilmeisistä puutteista mainittakoon ennen muuta se, että sosiaalipoliittikassa on syntynyt jälkeensä jääneisyttä. Niinpä suuri väestöryhmä, perheenemännät, on jäänyt suuressa määrin osattomaksi sekä työajan lyhenemisestä että lomien pitenemisestä. Sama koskee myös omaa työtänsä tekeviä pienviljelijäistä ja muuta pieniyrittäjiä. Näiden väestöryhmien keskuudessa on tyytymättömyyttä sen vuoksi, että sosiaalisia etuja ei ole annettu oikeudenmukaisesti kaikkien kansalaisten kesken; toiset ovat saaneet huomattavia etuja, mutta toiset jääneet edusta osattomiksi. Tämä jälkeensä jääneisyys on eräs suomalaisen yhteiskunnan pääongelmia.

Hyvät juhla-aiheet

Me vietämme suomalaista juhlaa Canadassa, joka kuuluu maapallon kehittyneimpiin maihin. Canadian suomalaiset ovat omalta osaltaan olleet ja ovat tätä maata rakentamassa ja kehittämässä. Se, mitä olen edellä esittänyt, osoittaa, että myös Suomi on kynnyn varsin hyvin selviytymään siinä rauhanomaisessa kilpailussa, jota parin viimeisen vuosikymmenen aikana on käyty ja edelleen käydään kansojen välillä. YK:n tilaston mukaan Suomi kuuluu maapallon 15 kehittyneimmän kansakunnan joukkoon, jos arvosteluperustana on kansantulo asukasta kohden vuodessa. Erityisenä piirteenä suomalaisessa yhteiskunnassa on se, että taloudelliset, kulttuuriset ja sosiaaliset erot ovat pienet ja pienenevät jatkuvasti. Tämä on osoitus suomalaisen yhteiskunnan terveydestä ja voimasta. Meidän eräs päätahtoeemme on nyt, lähessämme itäisen Suomen uudele puolisuosisaataipaleelle, työskennellä niin, että Suomen kansa, kaikki sen rehelliset työt tekevät ihmiset vähäisimpiä myöten ja juuri he ovat jotka suhteessa kehittää ja parantaa elämässään edellytyksiä.

QUINCY ADVERTISEMENTS

TED'S HOME BAKERY
97 Garfield St. - Tel. GR 2-0828
1291 Hancock St. - Tel. GR 2-4454
QUINCY 68, MASS.

LOUISE DUFFEY
Travel Agency
49 Center St.
W. Quincy, Mass.
Puh. GR 2-3232
Täydellinen MATKAPALVELU

BREWER'S CORNER PHARMACY
1 COPELAND ST., QUINCY, MASS.
- LÄÄKEMÄÄRÄYKSIÄ TÄYTETÄÄN -
Kaikenlaisia lääkkeitä halvemmilla hinnoilla

"Jousia silloin kun tarvitsette niitä"
WOODWARD'S SPRING SHOP, INC.
JOUSIA JA JARRUJA
Co-Max ja Lockheed osia - Pyörrien suostamasta
111 McGRATH HWY. Tel. PR 3-1200 - 3-1201 QUINCY, MASS.

QUINCY SAVINGS BANK
1374 HANCOCK STREET - 371 HANCOCK STREET
QUINCY, MASS.
Auki kello 9 a.p. - kello 3 p. maanantaista perjantain iltapäivään
Auki torstaisin klo 5:30 - 7:30 iltalla.
Säästö- ja klubitilejä - Kirjine ja persoonaleigoja

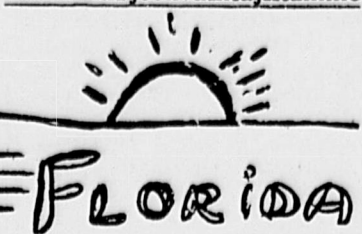
Lantana, Fla.

TÄLTÄ KUMIPUUNI lempeästä varjosta lähten jalleen tervetseivät rakkaat Raivaajat lukijoille, ennen kaikkea ystäville sinne ihanaan Uuteen Englantiin. Siellä taitaa syksyinen rauha hiljalleen laskeutua maille, kun nämä vilkkaat, ikinuoret floridalaiset palaavat tänne kotinurkilleen. Täällä on kesän unelias rauha mennyt. Kesän viimeinen kultainen viikko on käsillä ja syksy jo ojentaa kättään. Nuoret, kevyet ja laulavat tuossa kadulla pensaiden takana. Uudet kengät kopistavat häyryä kiveästä ja ilma on täynnä iloisia, kiemurteitä ääniä. Koulu on alkanut!

ILLANVIETTO elokuun viimeisenä yönä sujui jo kotitalon iloisissa tunnelmissa. Näytti kuin klubin kanta-koulu olisi taas paikoillaan entisellään kun Aili ja John Lindgren, piteinä kuten aina, olivat taas joukossamme. Ja Emil Rauhanen kanssa on palannut työntöuhun, mistä olemme iloisia. Aili Tokkola oli mainion emäntänä antaen kaikille kodikkaan tunnelman. Meidän kaikkien Frank ei ollutkaan paikallaan laulun siestäjä, soolonsoitajana, orkesterin johtajana, tanssin soittajana ja filmin näyttäjänä, sillä hän viettää hyvin ansaittua lomaa. Mutta onpa meillä panna Frankin tilalle mainio musiikkimies: Antti Kosola.

Sylvia Laurila lausui herkästi eläytyen Sarkian tunnelmallisen "Kotisauna". Aune "Ipana" Aunio kertoi pohjalaasittain mukavan jutun akasta, joka vaihtoi ukkonsa ompelukoneeseen ja Ivar Sjöblom palan paineeksi soitteilla kitarilla vanhoja herttaisia säveliä. Lopuksi naimme kerrassaan mainion filmin Virginian, nykyisestä ja menneestä lukemattomine historiallisine nähtävyyksineen. Filmikoneen takana oli Lasse Sjöström, joka aluksi

Etelän kirjeenvaihtajiltamme

Lantana, Fla.

tuttuun tapaansa tarjosi niin jymy-yllätyksen, ettemme huomanneet taputtaakaan. Hän näytti tuttuja tärkäläisiä kasvoineen, joista osa oli yleisön korvaamattomana lohtuna. Ehkä vielä näin viikkoina Jarkon "tytöt" tekevät vuotuisen matkansa entisille kotitaluille Fitchburgiin, missä kotifarmilla isännöi poika neljän lapsensa kera. Tuo herttainen perhekokous aina ilahduttaa mieliä.

JOHN PRINCE PARK, josta lähi vuosien mittaan aiotaan luoda oikein luonnon paratiisi trooppisiin puineen, kukkineen, lintukotoineen, kalalammikoinen ja pitkin kävely polkuineen on tullut tämän kirjoittajalle oikein mieluisaksi kuumien iltojen viettopaikaksi. Pakkaan autoon kahvipullon ja vähän haukattavaa, otan pari ystävästä mukaan, etsimme varjoisan pöydän puiden alta Osborn-järven rannalta, aivan veden rajasta ja vietämme iltojamme leppoisasti jutellen, kuunnellen lintujen luvvrystä ja karsellen oravien iloisia pyrähdyskiä. Maisema on paikoin kotoisen suomalaisen. Päästyin puistoon löydämme seuraavasti: ajakaa Congress Avenuele Kennedy-sairaalaan saakka. Tästä sairaalajooseen päin näette tien vieressä portin ja ison kilven: John Prince Park. Seuratkaa tätä ajotietä aina veden lähelle saakka, sieltä löydätte vaikkapa kuinka paljon parkkeeraustilaa. (Paikoitustilaa, sanotaan nykyään suomeksi.) Jos joku lukijoihastani on kiinnostunut asiasta, neuvon ensi kerralla toisen päästyin.

LINDSTRÖMIN PIHVISTÄ kertoi näppärä pakoitustila tässä lehdessämme noin kuukausi sitten mainiten, että tuon nimen alkuperä ei kukaan tiedä. En ole saanut aikaan vastausta aikaisemmin, mutta nyt, näin huikein nipistellenä tuolla sisikunniin on mukava ajatella tuttuja kotoisia ruokia. Kuka siis oli Lindström? Teoksessa "Jäämeren horisontti" norjalainen Jonas Lied kertoo, että pihvin ensimmäisen kerran laati mainio ja arvossapidetty napaseuden kokki Adolf Lindström, joka aikoinaan oli kuulujen tutkimusmatkailijoiden Nansenin, Amundsenin ja Sverdrupin retkillä mukana keksien isäntiensä karuun ruokapöytänsä aina uusia ruokaloja. Alunperin Lindströmin pihvi valmistettiin valaan, hiilkeen ja jääkarhun yhteen hakutusta lihahankapaleista. Huh! Myöhemmin sen ainekset ovat kokeneet muutokset, mutta nimi vain, isäntänsä kunniaksi, on säilynyt. Hyvää ruokahalua!

80 VUOTTAAN täytti elokuun 30 p:nä Sandra Jarkko. Leppoisana ja herttaisena hän liikkuu joukossamme lausuen aina ystävänsä, I am not kidding, kuten amerikkalainen sanoo. Poika joka soitti klarinetilla oli Ivar Sjöblom, kaveri joka näytti filmin oli Lasse Sjöström, tyttö joka meni naimisiin oli Aili Sjöman, velikko joka täytti vuosia oli William Sjöman ja nörvin palvelijana on myös nimeltään Sjöblom.

80 VUOTTAAN täytti elokuun 30 p:nä Sandra Jarkko. Leppoisana ja herttaisena hän liikkuu joukossamme lausuen aina ystävänsä, I am not kidding, kuten amerikkalainen sanoo. Poika joka soitti klarinetilla oli Ivar Sjöblom, kaveri joka näytti filmin oli Lasse Sjöström, tyttö joka meni naimisiin oli Aili Sjöman, velikko joka täytti vuosia oli William Sjöman ja nörvin palvelijana on myös nimeltään Sjöblom.

LAKE WORTH - LANTANA, FLA.

Kelloseppä
MATTI KOMONEN
Kelloja ja Koruja

Auki klo 9 ap. - klo 6 ip. Lauant. klo 9 ap. - klo 1 ip.
1505 L. ucerne Ave. Lake Worth, Fla.
Puh. 585-1084

RINKER
MATERIALS CORP.
Puhelin JU 2-4431
6th Avenue So. & F. E. C. Tracks
Box 846. LAKE WORTH, FLA.

FOUNTAIN'S
VAATTEITA
koko perheelle
Lake Worth - 728 Lake Ave.
Lake Park - 955 Park Ave.
Boynton - Sunshine Square

Commerce Bank
1200 N. Dixie. - Tel. JU 2-3322
LAKE WORTH, FLORIDA

KELLEY'S GARDEN CENTER
Voima- ja käsi-nurmenleikkukoneita - Puutarhatyökaluja - Lannoitusaineita - Hyönteismyrkkyjä
Puh. JU 5-1119
219 South Dixie, Lake Worth, Fla
Free Pick-up and Delivery

ARVO PAANANEN
131 SOUTH LAKESIDE DR.
LAKE WORTH FLORIDA
Puhella. 582-6633

GULFSTREAM - SEACREST INSURANCE, INC.
131 N. Dixie Hwy.
Lake Worth, Fla.
585-0016
Seniöri kansalaiset. Voimme hoitaa autovakuutuksenne jos saamme hoitaa myös kiinteistövakuutuksenne. Yhteinen vakuutus säästää teille dollareita.

SEAMAN REAL ESTATE & INSURANCE AGENCY
Harry L. Seaman - Eleanor B. Seaman
606 Osborne Road
LANTANA, FLORIDA
Phone: 585-0100
Res.: JU 5-2494

LUONNONKAASU ja PULLOKAASU PALVELU
Palvellut FLORIDA PUBLIC UTILITIES TOIMISTOT: tätä aluetta & FLO-GAS CORP. West Palm Beach, Lake Worth, Delray Beach yli 50 v.

Täydellinen vakuutuspalvelu
ELLI REPONEN
Lake Worth 582-1894
PALM BEACH INS. AGENCY, INC.
3012 S. Dixie 832-0516
West Palm Beach, Florida

FRANK J. KELLY, SR.
Agent
AUTO - LIFE - FIRE and CASUALTY
109 So. Dixie Lake Worth, Fla 33460
Phone Off. 582-3355 Res. 582-5282

Zenith - RCA - Magnavox - GE
Henry's
TV - Radio myynti ja huolto
701 LAKE AVE.
LAKE WORTH, FLORIDA
Auki perj.klo 9 ill. Puh. 585-3556

ALFAR DAIRY
KORKEALAATUISIA MEIJERITUOTTEITA
LAKE WORTH, FLA.

täydellisen sanan matkan varrella. Sandra menetti elämänsä toverinsa kolme vuotta sitten, mutta tytär, jonka kanssa hän jakaa kotinsa, on ollut hänelle korvaamattomana lohtuna. Ehkä vielä näin viikkoina Jarkon "tytöt" tekevät vuotuisen matkansa entisille kotitaluille Fitchburgiin, missä kotifarmilla isännöi poika neljän lapsensa kera. Tuo herttainen perhekokous aina ilahduttaa mieliä.

JOHN PRINCE PARK, josta lähi vuosien mittaan aiotaan luoda oikein luonnon paratiisi trooppisiin puineen, kukkineen, lintukotoineen, kalalammikoinen ja pitkin kävely polkuineen on tullut tämän kirjoittajalle oikein mieluisaksi kuumien iltojen viettopaikaksi. Pakkaan autoon kahvipullon ja vähän haukattavaa, otan pari ystävästä mukaan, etsimme varjoisan pöydän puiden alta Osborn-järven rannalta, aivan veden rajasta ja vietämme iltojamme leppoisasti jutellen, kuunnellen lintujen luvvrystä ja karsellen oravien iloisia pyrähdyskiä. Maisema on paikoin kotoisen suomalaisen. Päästyin puistoon löydämme seuraavasti: ajakaa Congress Avenuele Kennedy-sairaalaan saakka. Tästä sairaalajooseen päin näette tien vieressä portin ja ison kilven: John Prince Park. Seuratkaa tätä ajotietä aina veden lähelle saakka, sieltä löydätte vaikkapa kuinka paljon parkkeeraustilaa. (Paikoitustilaa, sanotaan nykyään suomeksi.) Jos joku lukijoihastani on kiinnostunut asiasta, neuvon ensi kerralla toisen päästyin.

LINDSTRÖMIN PIHVISTÄ kertoi näppärä pakoitustila tässä lehdessämme noin kuukausi sitten mainiten, että tuon nimen alkuperä ei kukaan tiedä. En ole saanut aikaan vastausta aikaisemmin, mutta nyt, näin huikein nipistellenä tuolla sisikunniin on mukava ajatella tuttuja kotoisia ruokia. Kuka siis oli Lindström? Teoksessa "Jäämeren horisontti" norjalainen Jonas Lied kertoo, että pihvin ensimmäisen kerran laati mainio ja arvossapidetty napaseuden kokki Adolf Lindström, joka aikoinaan oli kuulujen tutkimusmatkailijoiden Nansenin, Amundsenin ja Sverdrupin retkillä mukana keksien isäntiensä karuun ruokapöytänsä aina uusia ruokaloja. Alunperin Lindströmin pihvi valmistettiin valaan, hiilkeen ja jääkarhun yhteen hakutusta lihahankapaleista. Huh! Myöhemmin sen ainekset ovat kokeneet muutokset, mutta nimi vain, isäntänsä kunniaksi, on säilynyt. Hyvää ruokahalua!

JOHN AJJÄLÄ, kaikille tämän lehden lukijoille tuttu asiantuntijana suomalaisen seuratoinnissa, joutui Kenne-dyyn sairaalaan, iloiseksi uutiseksi voitiin lisätä, että hänelle suoritettiin kaksi vaikeata leikkauksia ja mies on toivottavasti ja näyttävästi toipuvain Hilman ja meidän kaikkien hyväksi mieleksi.

JOHN AJJÄLÄ, kaikille tämän lehden lukijoille tuttu asiantuntijana suomalaisen seuratoinnissa, joutui Kenne-dyyn sairaalaan, iloiseksi uutiseksi voitiin lisätä, että hänelle suoritettiin kaksi vaikeata leikkauksia ja mies on toivottavasti ja näyttävästi toipuvain Hilman ja meidän kaikkien hyväksi mieleksi.

KUKA TUO AJJÄ ON? Näin jouduin kysymään postitoimituksessa kun minulle annettiin uusia Thoreauin 5 centin juhla-postimerkkejä. Kuuluisa kirjailija ja luonnontutkija, jonka teokset muistan jo nuoruudesta, näyttävät vähän samantyyppiseltä kuin tämän päivän hipit ja beatinikit. Luinkin sitten vanhasta äänenkannattajastani Helsingin Sanomista uutisen, että Concordiin, Mass., Thoreauin kotikapulunkiin, oli mukana tähtynyt komentaa kansalliskansallista siltä varalta, että kansa nostaa mellakan moisen ruman juhlapostimerkin takia, jonka tarkoituksena on kuunnottaa Concordin suurta poikaa. Ei kai siinä ole perää, eihän? Kun olen kauemmin katseleutunut merkkiä se on juhlaivan näköinen taideteos. Toivotavasti se kantaa tämän kirjeen perille Raivaajaan.

Kuulemiin ensi viikkoon asti.
-A-L. S.

KIITOS, NANNI LASSILA, siltä kirjoituksesta joka oli kuin minun kynästäni. Teit saman huomion kun minäkin kolmen nimekkään henkilön, nimittäin Hilja Jalkasen (Lyytikäinen), Mikko Lyytikäisen ja Hedmanin samanaikaisesta kuolemasta. Tällaiset huomiot ovat mielestäni arvokasta luettavaa, vankkain kun tuntee edesmenneet henkilöt. Mieleen tulee entiset ajat, sillä olen tuntenut Lyytikäiset nuoresta asti, Hiljan jo kouluytyöstä (kuten sinutkin, Nanni). Mikon kanssa työskentelin samassa kutomamylyssä, josta Mikko siirtyi mukavammille työaloille. Kun asuin lasteni kanssa Fort Chesterissa, N.Y., niin oli tapana käydä New Yorkin 5th avenuen haalilla katsomassa näytelmiä ja samalla pyörittää kirjakaupasta eli toisin sanoen Raivaajan konttorissa sanomassa haloota. Myöhemmin Mikon avioliitto päättyi eroon, mikä ehkä vaikutti hänen sairautensa. Vaikka aikaa on kulunut kymmeniä vuosia, tuntuu kun kaikki olisi tapahtunut ihan äskettäin.

On mielestäni kunnianteko muistaa näitä poismenneitä.

yhteisen työn saralla toimineita kansalaisia. Työ vielä jatkuu toisten käsien kautta sillä työ yksin on ikuinen.

Muistan sinutkin, Nanni, niin elävästi niistä entisistä näytelmistä, tule vielä tännekin näytelmään. Yhdessä muistelimme menneitä aikoja näytelmätöistä. Saimi Morsonin kanssa. Hän on ollut taas pitkän aikaa suljettuna kodin piiriin silmäleikkauksen takia.

SAIRASLISTALLA leikkauksen takia on myös John Ajjälä.

VERNER SIPPOLA joutui sairaalaan heti vaimonsa hautausten jälkeen.

AUGUST HALME on ollut jo pari kuukautta sairaalassa ja Hulda jotenkin yrittää pärjätä kotona hyvien naapureiden avulla, vaikka liikkuminen on kovin hankalaa.

FANNI JA EMIL RAUTIO ovat niin ikään melkein avuttomia. Luulen, että entiset pitkäaikaiset tuttavat ovat kiinnostuneita kuulemaan heidän kohdalleen sattuneista tapahtumista. Vaikka tiedot ovatkin ikäviä, niin tieto ystävästä on kuitenkin jonkunlainen lohtu.

Rautioiden poika, Walter, on perheensä kanssa täällä ja työnsä lomassa hoivailee vanhursia.

Toivotaan kaikille sairaille parempaa vointia!
-- Elsie Rautio.

RAIVA AJAN ASIAMIEHET
LAKE WORTH, LANTANA
ja
PALM BEACH ALUEELLA
ISAAC AUTIO
1210 Cardinal Lane
Lantana, Florida 33462
Puhelin: 585-8787
Mrs. HILJA MÄKELÄ
1520 Lake Ave. Apt. 7 B
Lake Worth, Florida
Puhelin: 582-8272
Pääasiamies
EMIL MARKKANEN
3610 Corrigan Court
Lake Worth, Florida
Puhelin: 965-8495
ELINA POHJONEN
120 So. C Street
Lake Worth, Florida
Puhelin: 582-3684
Lake Worthin ja Lantanon ympäristössä

AMERIKAN SUOMALAISEN KANSANVALIAN LIITON PAIKALLISOSASTOJEN OSOITTOJEN
Amerikan Suomalainen Kansanvalian Liitto - Finnish American League for Democracy, P.O. Box 600 Fitchburg, Mass.
Ashtabulan A.S.K.L:n Osasto. West-terij Wiljamia, R.F.D. 1, Heywood Beach, Ashtabula, Ohio.
Clevelandin A.S.K.L:n Osasto: C/o John Asumaa, 1098 Avondale Rd., Cleveland, Ohio 44121
Fairport Harbor ASKL Osaston kirjenvaihto-osoite: Oscar Saari, 11 Paradise Apt., Fairport Harbor, Ohio.
Fitchburgin A.S.K.L:n Osasto Saimon osasto on: Box 600, Fitchburg, Mass.
Newportin A.S.K.L:n Osaston kirjenvaihto-osoite: 62 Winter St., Newport, N.H.
Norwoodin A.S.K.L:n Osasto. Norwood, Mass. kirjenvaihto-osoite on: W. Aho, 111 Bullard St., Walpole, Mass. 02081. Kokoukset eri jäsenten asunnoilla, puheenjohtajan ilmoittamana aikana.
Peabody Finnish Workingmen's Ass'n, "Taimi," Inc. 35 Proctor St., Peabody, Mass.
Fort Chesterin ASKL:n osaston kirjenvaihto-osoite on: C/o Mrs. Aino Koski, 10 Rex St., Byram, Conn. Kokoukset on jokaisen kuukauden toinen sunnuntai klo 3 iltoja.

Quincyyn Suomal. Työv. Yhd. "Veli" ja A. S. K. L:n osasto. Osoite: 74 Arthur St., Quincy, Mass.
Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605
New York A.S.K.L. Osaston kirjenvaihto-osoite on: Victor Rautanen, 44 Metropolitan Oval, Bronx, N. Y. 10462

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

New York A.S.K.L. Osaston kirjenvaihto-osoite on: Victor Rautanen, 44 Metropolitan Oval, Bronx, N. Y. 10462

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

Worcesterin A. S. K. L:n osaston osasto: C/o Nikolai Hallila, 63 Stanton St., Worcester, Mass. 01605

New Port Richey, Florida

F. A. CLUBILLA vietimme Työnpäivä-juhlaa syysk. 2 p. iltana. Olga Ephraimson esitteli hankkimansa ohjelman reippaalla tavalla. Ellen Koviston säestäessä lauloimme Amerikka ja Maamme yhteisä lauluja ja se hän heti kohotti juhlan tuntea. Seurasi runo, jonka lausui Otto Miete; yhteislaulua Aura Wainio ja Jussi Edwards; Bill Johnson esitti trumpettisooloja, Ellen Koviston säestäessä; lukemista Hilpa Edwards; yksinlaulua Laimi Peltto; runon lausui Aina Renvali; Richard Nyman ja tytöt Anna, Elsa ja Anna lauloivat pari sievää, yleisöön menevää laulua. Ohjelma oli hyvin valittua ja erinomaisesti esitettyä.

Seurasi ilmotus että Ida Peters on se, joka tarjoaa vapaat kahvit miehensä Kustin syntymäpäivän kunniaksi, niin-pä siis kajahtettiin Kustille "Happy Birthday"-laulu. Kun oli selviydytty ravintola puolelta niin pistettiin vielä jalkalla koreasti huolimatta siitä että hihi virtasi pitkin pinta. Me nähkää elämme täällä lämpöisen ilman merkeissä.

Yleisöä oli täysi huone, vaikkapa paljon on vielä matkoilla. Varsinkin toiminta aloitetaan lakauksessa. Kuulin, että näytelmien harjoitukset on menossa, joten avajaisjuhlasta tulee aivan erikoista.

Ellen Kovisto selosti äänestystä joka on 26 pv. tätä kuutta, koskien Trailer Parkkia. Me paikan päällä olivat tiedämme mistä on kysymys, siis muistetaan mennä antamaan sanamme asiaa ratkaistaessa.

OLEMME taas takasin kotona, pari kuukautta kului nopeasti siellä Massan ja New Hampshiren seuduilla, jossa suurin osa elämästä on eletty. Ei ne ihanat kesäiset, vaihtelevat luonnon maisemat heillä sielusta lähten, ja siellä kun vielä on se oleva ja tuleva suku ja monen monen hyvät ystävät, joiden kanssa on toimittu, ilot ja surut jaettu, niin ei liene ihme jos kesäisin näille "pyhiinvaellus"-reissuille mieli tekee. Jatkavissa vanhoja ystäviä, joskus mieli tahtoi tulla haikaaksi, sillä monelta oli toveri poissa, toiset lepo-kohteissa tai sairaaloissa ja monet saavan turvin liikkua ja useat toinen toistaan auttaen kodeissaan. Tämän meidän vanhan suomalaispolven ongelma on sama, asume etelässä tai pohjoisessa.

Tavattiin sitä sentään vielä paljon reipasta ja toimesta ystäväjoukkoa. Ihmettelimme kunka esim. Worcesterissa vanha kaarti vielä siukkaasti pitää kiinni kaunista "Mölylä"-puistosta. Fitchburgissa toinen polvi jo toki hoitelee Saiman puistoa ja vanhemmat toimivat vielä kesä- ja syysjuhlien järjestämisessä.

Erikoisesti Westminsterin, Gardnerin, Templetonin ja Cape Codin ystävät valmisti meille monta unohtumatonta hetkeä joista yhteinen suurkiitos. Lapset ja sukulaiset on luku erikseen, enkä siihen puoleen tässä kajota.

VIELÄ YSTÄVÄLLINEN huomautus kaikille niille jotka ajotte lämmittämään, kun Pohjoisen värin vaihtaa tuulee ja tuiskuaa, niin että parempaa paikkaa ja ystäväliisempää ihmisiä ei löydä mistään muualta etelästä kuin New Port Richeyssa - on, sen sanon 10 vuoden kokemuksen perusteella. Siis pistäytykää tutustumassa.

MRS. MARY MILLER kutsui ja kustansi kaikille vapaan illanvieton Clubilla elok. 31 p. iltana, edesmenneen miehensä Arthur Millerin muistolle.

Ilmoittakaa juhlanne Raivaajassa

SAUNAN UUNEJA
SAHKOLLIA, PUULLIA tai KAASULLIA
Kirjoittakaa ja pyytäkää esitelyyhäksia.
LEO NIPPA & SON
Bruce Crossing, Mich.

Kaivaten ilmoitan, että rakas puolisoni
MATILTA K. SIPPOLA
(o.s. Niemi)

Syntynyt, Parkanon pitäjässä maaliskuun 15 päivänä, 1894, nukkui kuolonuneen 17 p. elokuuta 1967 J. F. Kennedy sairaalassa.

Lähinnä suremaan jäi puoliso Werner, veljen lapset USA:ssa, sekä suuri sukulaisjoukko Suomessa. Siunaustilaisuus pidettiin E. Earl Smith and Son hautauskappelissa ja hänet laskettiin viimeiseen lepoon Memory Garden hautausmaahan.

Murtuu elon siteet, kaikki häviää. Muiston kauniit kiteet, vain pysyviksi jää. Miehesi Werner

Kiitän teitä kaikkia suuresta osanotosta, kaunistuksista ja kortteista. Kiitollisuudella,
Lake Worth, Florida
WERNER SIPPOLA

FLORIDAN NÄKÖPIIRISTÄ

ESIKOISNEITONEN tämän syksyn hurrikaaneistamme, "Arlene" on syntynyt lähellä Afrikan rannikkoa, mutta kuuluu saaneen "kylmää" niin että vauhti on jo laskenut ja on se menettänyt "silmiänsä" ja kääntynyt suoraan pohjoiseen, on tätä kirjoitettaessa vielä 830 mailia Bermudasta itään. Hurrikaani-kesä on virallisesti alkoi jo kesäk. 1 p:nä ja nämä ovat vasta ensimmäiset uutiset niistä tänä syksynä, myöhemmällä kuin niin on tapahtunut 26 vuoteen. Onhan seongista vielä syys- ja lokakuu jällellä, ehkäpä niitä vielä ilmestyy. We hope not.

SUURIN "BUSINESS" Floridassa on maanviljelys. Yksin sokeriruokaviljelys Floridassa käsittää 195,000 ekerin alan, josta Palm Beach kauntissa 170,000 ekeriä. Kolmen kauntin, Palm Beach, Hendry ja Glades, sokerituotanto vuodessa oli \$100,758,819, josta Palm Beach kauntissa \$93,925,440. Tämä tarkoittaa raakasokeria. Sen jalostus tapahtuu etupäässä Louisianassa. Palm Beach kauntin kasvavien tuotantoon on noin kahdeksan miljoonan dollarin arvosta vuodessa.

LIPUT PUOLITANGOSSA ovat Miamiassa tätä kirjoitettaessa, Robert King High, toimintu Miamiin majurina kymmenen vuotta, kuoli sairaalassa elok 30 p:nä saatuaan sydänkohtauksen 12 tuntia aikaisemmin. Hän oli saanut kohtauksen ensi kerran jo 1963. Robert King High oli vasta 43 vuotias, varsinaiselta uraltaan lakimies, syntynyt farmarin poikana Tennesseessä, oli ehdokkaana Floridan kuvernööriksi viime vaaleissa. Tämä pieni mies, vain 5 jalkaa ja 4 1/2 tuumaa pitkä, oli pidetty ja toimelias. Hänelä jäi vaimo ja kuusi pientä lasta.

"KAPPALE KAHDEN MATKAA" on erään kirjankin nimenä. Kerrotaanpa jotakin näidenkin kahden matkasta. John Lukko (Luukkonen) on syntynyt Karjalan Kannaksella, Jääskin pitäjän Konnunkylässä, joka on myöhemmin liitetty Nuijamaahan, ja täyttänyt ensi kuussa 82 vuotta. Hän saapui maapallon tälle puoliselle vuonna 1910 päämääränsä "kallellaan oleva" Du-luuh. Sieltä matka jatkui niin, että hän on asunut Minneapolissa, New Yorkissa, Miamiassa ja monessa muussa paikkajoukossa.

Syvästi surrin ilmoitan, että elämäntoverini **ARTHUR ALEXANDER MILLER** nukkui ikuneen New Port Richeyn sairaalassa, Floridassa elokuun 22 p., 1967. Hän oli syntynyt Viiahnissa, Oulun läänissä tammikuun 22 p., 1891.

Lähinnä kaipaamaan jäin minä, hänen vaimonsa Mary, poika Arthur ja tytär Sylvia, veljen vaimo Fanni Miller ja veljen tytär Lili Karvonen perheineen sekä useita muita sukulaisia sekä laaja tuttavapiiri täällä maassa ja Suomessa.

On koti tyhjä ja hiljainen kun luotani muutit sa pois ja kaipaus suuri ja sammumaton kun luokseni palata ei voi. Kaunis on siirtyä sinne missä on rauha ja tuskakin tunteeton. Sinua kaivaten muistelee, Vaimosi MARY

Sydämellinen kiitokseni naapurilleni ja ystävilleni osanotosta suureen suruuni. Kiitos myös kuka, kortteista ja kaikesta ystäväisyydestä. Teitä kiitollisuudella muistellen,
New Port Richey, Fla.
MARY MILLER

NEW PORT RICHEY, FLORIDA

Patronize Firms that advertise in RAIVA AJA

FIRE AUTO
New Port Richey Insurance Agency
Phone 849-5757
111 W. Main St.
NEW PORT RICHEY, FLORIDA
Life Liability

WESTERN AUTO
123 E. Main St.
New Port Richey, Fla.
Autotarvikkeita, Taloustarpeita
Puh. 849-2880
Edwin N. Parizek, Mgr.

COLONY CUT-RATE LIQUORS
U.S. 19 at Main St.
New Port Richey, Fla.
Puh. 849-1939

VÄKIJUOMA - BAARI
Tunnit: klo 8 ap. - klo 2 ap.
Sunnuntaina klo 1 ip. - klo 2 ap.

REHUA - LANNOTTUSAINEITA - SIEMENIÄ - RAUTATAVARA - TAIMIA, PENSAITA y.m.
DICK'S HARDWARE & GARDEN MART
625 W. Main St., New Port Richey, Florida. - Puhelin 849-4151

MILLER'S BAR
jossa tapahte suomalaiset ystäväme JOSEPH OBERIEDER, Jr.
A good place to buy your PACKAGED GOODS
Boulevard, South New Port Richey, Fla.

kassa. Tutkisteli Bogdanoffia Smithvillen Työväen-Opiotossakin vuosina 1911-1912 ja uudelleen 1913-1914. Ollut puolet elämästään, noin 40 vuotta kirvesmiehen töissä (carpenter). Pienen kokonsa vuoksi sanoo Jussi hänellä olleen huono onni työpaikoissa ja tyttömaailmassa. Kuitenkin hän avioitui Miamiassa vuonna 1940. Tämä oli Jussin ensimmäinen vaimon toinen avioliitto. Hänen vaimonsa Conchita

Hopewell Jct., N. Y.

Keskikesän juhlat Lomalassa

HEINÄKUUN LOPUN viik-
meisenä lauantaina vietti
amerikan Karjalaisten Liiton
keskikesän juhlaa Lomalassa
New Yorkin valtiossa. Ohjel-
massa oli piknikki, uinti ja
sauna iltapäivällä, ja iltajuhla
tansseineen illalla. Ilmakin oli
suotuisa, joskin illansuussa vä-
hän sataa ripotteli. Suomalais-
ta kansaa oli kerääntynyt melko
runsasti laajalta alueelta eri
valtioista. New Yorkista tuli
bussikuorma juhlijoita ja jou-
kottain yksityisautoja.

Eikä aikaakaan, kun Liiton
puuhakaat emännät apulaissi-
neen "miehittivät" juhlapaikan
keittiön - ja tuotapikaa olivat
"kuumat koirat" tykötärpeineen
pöydillä. Syötiin makkaran
kanssa peruna- ja makarooni-
salaattia sekä suomalaisten
erikoisruokaa "rosolia" eli
silli-punajuurisalaattia. Palan
painimiksi juotiin kahvia tai
soodavesiä. Valtava puheen-
soriina osoitti, ettei kenellä-
kään ollut ikävä.

Kello kolmelta koitti miesten
saunavuoro, ja neljältä kumah-
teli puiston iso pong-pong kut-
suen naisia saunaan ja uimaan.
Lomalassa onkin erinomainen
sauna ja sen ohi virtaavassa
joessa oli tänä kesänä valta-
vasti vettä, joskin viimeaikai-
set sateet olivat sen soralla
ja savella jonkinverran sumen-
taneet. Mutta saunan löyly,
suihku ja pesu puhdisti ihon,
joten olo kaiken jälkeen tuntui
puhtaalta ja raikkaalta.

Seitsemältä alkoi iltajuhla
juhlatilalla, minkä Lomalalan
nuorempi väki on äskettäin rak-
entanut suuremmaksi ja teh-
nyt siihen kaikenlaisia käytän-
nöllisiä uudistuksia ja paran-
nuksia. Karjalaisten laulun jäl-
keen Liiton puheenjohtaja Eino
Räikkö toivotti juhlijat terve-
tulleeksi sekä ilmoitti, että A-
merikan Karjalaisten Liiton en-
tinen ansiokas puheenjohtaja
Mikko Lyytikäinen oli äskettäin
kuollut Suomessa. Hänen miis-
toaan kunnioitettiin hetken hil-
jaisuudella. Ilman ohjelmassa
oli paljon musiikkilukuita.

kuten aina karjalaisten illat-
suissa. Erikoisnumeroina esi-
tti Mrs. Laura Penttinen kau-
niisti heliseviä kantelesooloja
ja Jorma Vuorinen, joka muu-
ten soitti illan reippaan tans-
simusiikin, harvoin kuulua
sahansoittoa. Molemmat säes-
tivät myös laulunumeroita, jo-
ta esittivät Mrs. Fanny Manner,
Jenny Vaittinen, Mikael Lekan-
der ja Eino Räikkö. Mrs.
Manner oli löytänyt aivan uusia
kansanlauluja, mitkä uu-
tuudellaan kanteleen säes-
tyksellä viehättivät kovasti y-
leisöä.

Lausuntaa esittivät Miss
Anna-Liisa Korhonen ja Suomi-
vieras Ilkka Kalliomaa, mo-
lemmat hyvin ansiokkaasti.
Lisäksi kuultiin Mrs. Lydia
Nylanderin mielenkiintoinen
esitys Lomalalan kehityksestä
ja viimeaikaisista vaiheista.
Välillä aina laulettiin tutuja
yhteislauluja tai tanssittiin
"vanhaa Suomen viisii".

On hauskaa viettää juhlaa,
jossa on Suomi-vieraita. Nyt-
kin herra Nikkanen toi tur-
kulaisten karjalaisten tervet-
set ja herra Kimmo Pulkkinen
rouvineen Suomi-terveiset.
Lisäksi esiteltiin yleisölle nei-
ti Eila Jääskeläinen Jyväskylästä
ja neiti Saarenpää.

Keskikesän juhla onnistui e-
rinomaisesti, eikä suinkaan
vähiten taloudellisesti. Juhla-
han vietettiin hyväntekeväisyys-
merkeissä. Ilomme on suuri
kun voimme ilmoittaa että
päivän puhdas tulo oli lähes
kolmesataa dollaria. Voimme
siis jälleen liittää yhden leh-
män Amerikan karjalaisten
karjaan Suomessa. Taas voim-
me auttaa jotakin rajaseudun
suurperhettä, jonka matalassa
majassa puute ja hätä on jo-
kapäiväinen vieras ostamalla
heille lypsävän lehmän. Kii-
tämme anteliaasta juhlayleisöä,
Lomalalan väkeä, emäntiä ja oh-
jelmansuorittajia - ja aivan eri-
koisesti Lomalalan reippaita nuoria,
jotka antoivat talonsa ja
tanhuansa käytettäväksemme.

Kirkollisia uutisia

FITCHBURG, MASS.

MESSIAH LUTERILAINEN SEURAKUNTA

Sunnuntaina, syyskuun 10 p.
kello 8:30 a.m. suomk. jumal-
laupetus; 9:30 a.m. sunnun-
taikoulu ja raamatulluokat ko-
koontuvat; 10-15 a.m. engl-
perhe-jumalalaupetus; 7:30
ill. johtokunnan kokous kirkon
alasalissa.

Seurakunnan pastori, Ray-
mond Aho on matkustanut vie-
mään poikansa ja tyttärensä
Valparaisoon, Indiana, jossa he
aloittavat opintonsa k:ntumme
tukumassa Valparaisoon yli-
opistossa.
-E.S.H. (Kv.)

WORCESTER, MASS.

LÄHETYSSEURAKUNTA

Keskiviikkona, t.k. 13 pvä
kello 7:00 ill. on hartaushet-
ki Central kirkon kappelissa
johon sisäänkäynty on Institute
Rdn puolelta.

FINNISH STEAM BATH

1939 Madison Ave., New York, N. Y.
Puhelin LE 4-9686
Avoimena naisille tiistaina ja torstaina
kello 11 ap. - kello 11 illalla.
Miehille maant., keskiv., perj. ja
lauant. klo 11 ap. - klo 11 illalla

Edw. C. HALVORSEN, Inc.

HAUTAUSTOIMISTO
Perustettu 1849
Kappeli vapasesti käytettävissä.
24 tunnin palvelus
Täydelliset ilmastointi laitteet
5110-12 8th Ave., Brooklyn, N. Y.
Puh. GE 4-2276 ja 5-2277

Allen Funeral Home

AMBULANSSIPALVELU
Palvelu on tunnustusemme.
NEWFIELD, N. Y. - SPENCER, N. Y.
Newfield LN 4-3511 - Spencer 589-4998

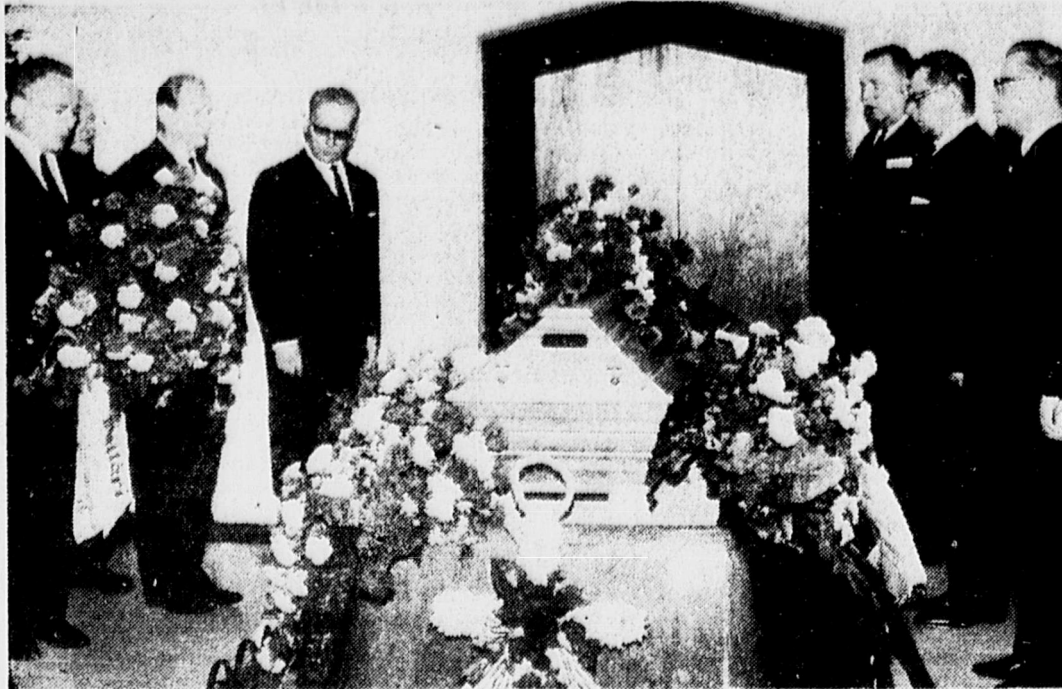
The Robert H. Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N. Y. Tel. 896-6166

SÄÄSTÄ AIKAA JA RAHAAT!

Toimita kaikki pankkiasi yhdellä kertaa
samassa pankissa
Monipuoliseen palvelukseemme kuuluu mm.
SHAKKITILI
SÄÄSTÖTILI
LOMAKLUBI
JOUKKUJÄSEN
LUKULAINAT
PERSOONALAINAT
VÄHITTÄISMAKSULAINAT
KIINNELAINAT
TALLELOKERO
MATKASHEKIT
PANKKISHEKIT
ULKOMAAINEN SHAKKI
PERITTÄVÄT
U.S. SÄÄSTÖBONDIIT
4 % korko talletustilillä
THE FISHKILL NATIONAL BANK
Beacon, New York
member F.D.I.C.
Cold springs, Fishkill, Beacon, Hopewell Junction, Brinckerhoff

Raivaaja - Lauantaina, syyskuun 9 p., 1967 - Sat., Sept. 9, 1967

Suomen Ammattijärjestön seppelä lasketaan vainajan arkulle. Kuvassa Olavi Järvelä (vas.), Olavi Aarnio, Jaakko Rantanen, Eero Lilja, Erkki Pohjola ja Aarne Koskinen.

FITCHBURG, MASS.

Burbankin sairaalan syysmyyjäiset

Burbankin sairaalan myy-
jäiset pidetään keskiviikkona,
syyskuun 13 päivänä sairaalan
pihalla alkaen klo 10 ap. - 10
illalla.

Nämät vuotuiset sairaalan
hyväksi pidettävät myyjäiset o-
vat Burbank Hospital Guildin
toimeenpanemaa mutta lukuisat
seurat ja yhdistykset ovat mu-
kana tukemassa ja auttamassa,
järjestämällä omat myyntipöy-
tänään, m.m. suomalaiset pys-
tyttävät jälleen kahvin ja pul-
lanmyyntikojunsa.

Myyjäisistä tuleva raha käy-
tetään sairaalan hyväksi. Esi-
merkiksi viime vuoden myyjäis-
istä saaduilla tuloilla ostet-
tiin kaksi sydän-monitoria vai-
keiden sydäntautien hoitoa var-
ten. Monitorit maksoivat \$5,000
kappale; \$3,990 lahjoitettiin
sairashoitajien stipendiraahas-
ton ja \$2,000 sairaanhoitajien
koulun kirjastoon, kalustoon ja
opetusapuun.

Viimeisen 20 vuoden aikana
Burbank Hospital Guild - joka
on muodostettu henkilöistä jo-
ka vapaaehtoisesti auttavat
sairaala - on kerännyt \$128,342
sairaanhoitajattarien koulua
varten. Sairaalaan varten on
erilaisiin tarkoituksiin kerät-
ty \$61,842.

Myyjäisissä on kaikkiaan 25
eri koja.

Suomalaisen kahvileivän ja
kahvinmyyntikojun järjestää a-
luen suomalaiset seurat ja kir-
kot: Finnish American Club of
Saima, Ashby Social Club,
Kalevalaiset, Elm Streetin Lähe-
tyskirkko, Pyhän Paavalin-
ja Messiah Lutheran kirkko.

Myyntikojun johtajana toimii
Mrs. C. William Laakso yhen-
dessä Mrs. Edwin W. Carlsonin
ja Mrs. Robert S. Tappyn
kanssa. Komiteaan kuuluvat:
Mrs. Harold Brown, Mrs. Ar-
vo Huhtala, Mrs. Evert Siis-
konen, Mrs. Otto Anderson,
Mrs. Tenho Suomala, Mrs.
Walter W. Peltonen, Mrs. A.
William Anttila, Mrs. Waino
Tienhaara, Mrs. George Ant-
tonen, Mrs. Walter M. Ronne-

Niilo F. Wällärin viimeinen matka

Merimies-Uniönin edesmen-
nyt puheenjohtaja Niilo Frans
Wälläri saatettiin haudaan lepoon
maanantaina klo 14 Kremato-
rion kappelissa Helsingissä
alkaneessa harrastustunneil-
massa surujuhlissa. Kappeli
oli ääriään myöten täynnä
vainajan omaisia, työtovereita
ja ystäviä sekä eri yhteisöjen
edustajia.

Surujuhlan aloitti urkuso-
lo, minkä jälkeen Oopperan mies-
kvartetti lauloi "Minne käy
tuulen ilmasta tie" ja "Pois
meni meren päältä". Siunaus-
puheen piti rovasti Jorma
Louhivuori, joka puheessaan
monin tavoin valotti vainajan
arvokasta ja arvostettua elä-

berger. Mrs. Paul Hukka, Mrs.
Walter Mickson, Mrs. Lauri
Kivimäki, Mrs. Raymond J.
Cote, Mrs. Harold J. Misslin,
Mrs. Jacob Sikora, Mrs. Wil-
liam T. Lappi, Mrs. John
Nikula, Mrs. Hilma Nikula,
Mrs. Ilmi Lehto, Miss Aune
Hannula, Mrs. John H. Waino,
Mrs. Leonard Fisk, Mrs.
Svante Laine, Mrs. Arthur J.
Simelius, Mrs. Saimi Lindén,
Miss Vieno Pera, Mrs. Eino
Aho, Mrs. George R. Forss,
Mrs. Walter Santavirta, Mrs.
Emil Lakso, Mrs. Eino Lakso,
Mrs. William Niemi, Mrs. Ri-
chard A. Crawford, Mrs. Eune-
nice Heikkilä, Mrs. David W.
Salomäki ja Miss Barbara L.
Palomäki.

Fitchburg Women's Club jär-
jestää leikkokukkien ja kukan-
taimien myyntikojun, jonka
johtajana on Mrs. Roy A. Up-
ham. Komiteaan kuuluu m.m.:
Mrs. Toivo A. Jarvi, Mrs.
Eino E. Lakso, Mrs. Rauni
V. Helin, Mrs. David W. Salo-
mäki, Mrs. Ahti O. Wiita,
ja Mrs. Jacob A. Rajala.

Sauna-The Finnish Bath
by Viherjuuri
\$1.75
Raivaajan kirjakauppa
48 Wallace Avenue
Fitchburg, Mass. 01420

mäntyötä merenkulkijain elin-
ehtojen parantamiseksi -- elä-
mäntyötä, jonka arvo ja mer-
kitys kiteytyy hänen johta-
mansa järjestön hallituksen
vakuutuksessa: "Jatkamme
työtä, ikäänkuin puheenjohta-
jamme olisi vain pitkällä mat-
kalla." Vainaja oli persoonal-
isuus, jonka vaikutusvalta tun-
nettiin harvinaisen laajalla.

Surujuhlan päätti Oopperan
mieskvartetin esittämä Py-
hiinvaeltajien kuoro Richard
Wagnerin Tannhäuser-ooppe-
rasta.

Surujuhlan jälkeen oli vielä
muistoilaisuus Laulumiesten
ravintolassa.

Canterbury, Conn.

SAMPON hämmäpäivällinen
onnistui yli toiveiden. Ruok-
kittin yli 350 ihmistä ja
ruokakin riitti, samoin kahvi
herkullisten kaakkujen ja lei-
vosten kera. Toimihenkilöillä
oli kiirettä, että ei kerinnyt
sanoa "haloota" tuttavilleen jo-
ta ei ole nähty vuosiin.

HERNESOPPAPÄIVÄLLI-
NEN ja kahvit tarjoillaan
syysk. 14 päivän iltana.

Lomala Civic Association, Inc.

ROAST BEEF ILLALLINEN
ja
TANSSIT
Lomalalla salissa,
lauantaina, syyskuun 23 p., 1967
Illallinen klo 6 - 8 ill.
Tanssit klo 9 - 1 yöllä.

Simolat soittavat. Sauna kuumana.

TERVETULOA!

Lomala, Hopewell Jct., N.Y.

Worcester, Mass.

***5

KAIKKI Fitchburgiin lähtevät
KI- Kerhon jäsenet, olkaa val-
miina Mölylässä tiistaina, 12
päivänä syyskuuta, kello 12:45.
Bussi lähtee silloin ja autot
jätetään Mölylään. Autottomat
"Vustalaiset" saavat odottaa
Lincoln Sq. "Boika Clubin"
kulmassa. Bussi pysähtyy
siinä. Ottakaa yhteyttä kerhon
virkaillijoihin.

MÖLYLÄN tavanomainen
seurusteluvierailukausi jatkuu.
"Old Nick" pitää huolen tors-
taista. Osaston naiset järjes-
tävät kerhonsa kahviaisia
lauantaisin, Hilda Hakala en-
simmäisenä, eli 9 päivä kulu-
vaa kuuta. Tervetuloa kaikki!

ASKL LIITON osaston ko-
kous pidettiin Mölylässä Työn
päivänä. Kuultiin raportteja
menneistä. Miehet kiittelivät
naisia juhlassaan auttamis-
esta, sillä ilman naisia ei
mitkään juhlat onnistu!

ASKL Liiton ja alueen edus-
tajakokoukseen Quincyyn,
syysk. 24 p., valittiin Hallila,
Ruma ja varamiehenä Marttila.
Luettiin Liittohallinnon
kirje osastoille, siihen ei
enempi syvennytty, odotetaan
mitä edustajakokoukset sano-
vat.

Mölylän jatkuva aukipito
järjestyi siten, että torstai-
päivän ravintolan pitää "Old
Nick". H.T.K. järjestää peli-
illan ja naisten kerho järjes-
tää entisenlaisia kahviaisia
lauantaisin. Lauantaina, 9 p.
on ensimmäiset, Hilda Hakalan,
Jirjestyksessä: 16 päivä, Helmi
Marttila; 23 päivä, Lempi
Dufva; 30 päivä, Lempi Mal-
kakorpi. Pidetään nämä muu-
tissa.
-- Niku.

ONNITTELUKKE

MAIJU LEHTO

Me, allamainitut ystävät, toverit ja naapurit toivotam-
me sinut sydämellisesti tervetulleeksi kotiin ja täten
kunnioitamme merkisyntymäpäivääsi, joka sattui Suomi-
matkasi aikana. Ennenkaikkea, toivotamme terveyttä
ja tarmoa työskennellä yhä yhteisen hyvän puolesta.

TEANECK, N.J. ja ympäristö

Senja ja Alfred Wosa
Sirkka ja Aarno Nurminen
Selma ja Emil West
Edla Isakson
Mary Rank
Saimi Airo
Hilma Warjo
Martha ja Oscar Raut
Alina Hill ja Erwin
Mary ja John Salo
Hilma ja John Pukki
Gertrude Pukki
Anna Saari
Lahja ja Onni Koskinen
Eero Koskinen
Miriam ja Esko Koskinen ja perhe
Martha Wälinen
Mimmi Wainio
Aina Antola perheineen
Laura ja Bill Robertson ja perhe
Bertha ja Nils Hagen ja perhe
(Lindenwald, N.J.)
Hanna Walnes
Helvi ja Arvo Laine (Haskell, N.J.)
Helmi ja Martti Lunden
Hilja Hilander
Gertrude ja Heikki Lindroos ja perhe
Helmi Panssar ja Dick
Sophia Wallin

Alma Blomros ja Linnea
Hilja Aalto ja Laila
Verner Kuusela
Selma Johnson
Hilja ja Armas Kivela
Ellen Nelson
Kalle Kaartoranta
Anselm Wuorinen ja Eddie
WILLIAMSTOWN, N.J.

Kusti Osterman
Hulda Itkonen
WILLIAMS LAKE, N.Y.
Saida Williams
Eddie Williams
Maryanne ja Walter Williams
ja perhe
BROOKLYN, N.Y.
Ida ja John Lahti
Lydia Nylander
Katri Ekman
ONECO, CONN.
Olga ja Emil Salo

Teaneck, N. J. Sunnuntaina, Elokuun 27 p., 1967

KIITOS

teille ystävät, toverit ja naapurit kun yllättäen tulitte
toivottamaan - minut tervetulleeksi kotini Suomimatkal-
tani ja samalla huomioimaan merkisyntymäpäivääni.
Kiitos tilaisuuden järjestäjille tarjottuun, kaikista an-
timisista, syntymäpäiväkakusta, lahjoista ja tervetulo-
sista eri muodoissa. Tekonne lämmitti mieltäni ja jätti
kauniin muiston kotiin tulostani.

Kiitollisuudella,
148 Copley Ave.
Teaneck, N. J.
MAIJU LEHTO

Danielson Oil Co.

PLANT POLYTOOLJY
- RECAPING -
Danielson, Conn.

KUN OLETTE HENKISESTI
MASENTUNUT - käykää
WHITE TOWER
PACKAGE STORE
11 Academy St., Danielson, Conn.
Puh. Prescott 4-9323

Wells Mobil Service

GASOLINIA - ÖLJY
Ulkio ja sisäkuuma
Pattereita
Puhelin Prescott 4-9324
123 MAIN ST.
DANIELSON, CONN.

LEEMAN'S SUPER MARKET

"A UNIVERSAL STORE"
PUHELIN PRESCOTT 4-2621 BROOKLYN, CONN.
TUOTETTUA HERKKUJA
Täydellinen varasto LIHAT, SEKATAVARAA - JÄÄDYTETTYJÄ
RUOKIA - HEDELMÄ - VIHANNESKIA

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. Prescott 4-3284 Tel. Logan LO 4-2147

R. A. TILLINGHAST - Puutavaraa

RAUTATAVARAA
MAALIA
MUURARIEN TARVIKKEITA
North Main St. Puh. PR 4-8588 Danielson, Conn.
Auki perjantaisin kello 8.

Jouluksi Suomeen

OSALLISTUKAA ILONTÄYTEISEEN JOULUHUUMIMATKAAN!
UUSI KUNGSHOLM... JOULUKUUN 4 p:nä, 1967

New Yorkista Göteborgiin, jossa erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea.
Matkan johtaja Bent Engsted, SAL - Chicago Office.
Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin tai Turkuun.

JOULUKSI SUOMEEN 15 PROS. ALENUKSELLA

Jos ostatte meno-paluvuorun samanaikaisesti, saatte 15% alennuksen säästökau-
den one-way-hinnasta. Euroopassa alo saa kestää 35 päivää. Säästö turistikassassa
on \$76.- ja 1 luokassa \$114.

Lisäksi muut säännölliset laivavuorot New Yorkista:

Loppuvuoden 1967 laivavuorot:
New Yorkista Göteborgista
KUNGSHOLM syysk. 21 GRIPSHOLM marrask. 11
KUNGSHOLM jouluk. 4 KUNGSHOLM jouluk. 27

The GRIPSHOLM and New KUNGSHOLM, both registered in Sweden,
meet International Safety Standards for new ships developed in 1960.

Käyntykää matkoistomme puoleen tai suoraan

Swedish American Line

84 State Street, Boston, Mass. 02109

Suomi kuvin, sanoin ja sävelin

SUOMI LAULAA - FINLAND SINGS

Sekä suomen- että englannin-
kielinen teksti.
Hinta \$3.50

RAIVAAN
KIRJAKAUPPA
Box 600 - Fitchburg, Mass.

Tilatkaa RAIVAAJA

The Candle Glow

GIFTS and ANTIQUES
Preston, Conn.
Route 2 Norwich Westerly Road
Mail: Norwich RFD #1

Puhutaan Suomea
Arabia Tuotteita

Chrysler - Plymouth - Valiant

BROODERI KOLIA

PAUL W. ROPER
& SONS
Puh. LO 4-2716
Ward Ave. Moosup, Conn.

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

Ashbyn Majalla on ensi lauantaina, syyskuun 9 päivän iltana reippaat Munkki-tanssit jossa soittaa The 3 Sharps.

Raivaajassa poikkesi pastori Arne J. Avikainen tuomassa tervetuloa Suomesta, johon hän oli tehnyt virkistävän ja mielenkiintoisen matkan. Pastori Avikainen viipyi jonkun aikaa paikkakunnalla pitäen mm. jumalanpalveluksen Gardnerissa ensi tiistaina.

Saiman Puistossa pidetään lauantaina, syyskuun 9 päivän iltana tanssit maratonraaston hyväksi. Tanssimusiikkia tuostaa Rudy Nesmanin orkesteri.

Lauantaina vihittiin Lunenburgin Pilgrim Covenant kirkossa Robert O. Wiita, Mr. ja Mrs. Eino V. Wiitan poika, Luke Road, Ashby ja Miss Nancy E. Sanders, Mr. ja Mrs. Herbert A. Sandersin tytär, Davis Road, Ashby.

Valkoisille vuorille tehdyn hämmästyttävän jälkeen asettunut pari asumaan Fort Blissiin, Texas.

Molemmat ovat suorittaneet Ashbyn korkeakoulun ja sulhanen on graduoinut myös RETS:istä, Bostonissa. Hän suorittaa parasta aikaa sotapalvelustaan. Morsian on ollut Fitchburgissa toimivan Hunter Sportswearin palveluksessa.

UUTISILMOITUKSIA

Halutaan nainen tavalliseen taustayhteyshenkilöksi kahtena aamuna viikossa Lunenburgissa sijaitsevaan kotiin. Päättää itse huolehtia kuluista. Soittakaa 582-7869 (Engl. puhuen)

GARLAND hameita, satamäärin, numerosta 5 lyhyt-20 pitkille, sekä hameisiin värinsä puolesta sopivia Garland-vilatakatteja. Auki sunnuntaisin, suljettu lauantaisin. Academy Shop, 24 Prescott St., South Lancaster.

KASILAUKUJA koulun palloille. Erittäin suuri valikoima, kaikki \$2.98. Auki sunnuntaisin, suljettu lauantaisin. Academy Shop, 24 Prescott St., South Lancaster.

NAISTEN hameita, suuria kokoja, vyötärö 30-40. Villatakatteja, puolilushameita, yopaitoja, koot 52 asti. Auki sunnuntaisin, suljettu lauantaisin. Academy Shop, 24 Prescott St., South Lancaster.

SUOMALAINEN SAUNA. 248 Elm St. Saunamme on auki torstaina klo 4-10, perjantaina 2-11, lauantaina 10 ap. -12 ill., sunnuntaisin klo 9-12 aamupäivällä. Puh. DI 2-5514. Estä ja Arvo Arjanen, omist.

WORKERS' CREDIT UNIONIN (Työläisten Luottoyhdistyksen) vastakirja 9202 on kadonnut ja maksut sitä vastaan on lopetettu. Fitchburgissa, Mass. Elok. 31 p., 1967. Workers' Credit Union.

WORKERS' CREDIT UNIONIN (Työläisten Luottoyhdistyksen) vastakirja 20572 on kadonnut ja maksut sitä vastaan on lopetettu. Fitchburgissa, Mass. Elok. 26 p., 1967. Workers' Credit Union.

3/4 eekkeriä maata, jossa kumpi, 3 rakennusta, kaupungin vesi. 1469 Rindge Road, Fitchburg. Soittakaa 632-4671 tarkempia tietoja varten.

ERNIE'S FURNITURE CO. Ainoa suomalainen huonekaluliike Fitchburgissa ja ympäristössä. Uuden Co-op Autohallon vieressä-1066 Main St. Ernie Koski, om.

Perustettu 1868
Puh. Diamond 5-4324
SAWYERIN
Hautaus-toimisto
Tunnollinen palvelu
PARKKAUSTILA VARATTU
12 Brook Street, Fitchburg

Bosk Hautauskoti
• Kaunis ja parhaiten varustettu hautaus-toimisto, jolla on oma parkkialue toimiston vieressä.
• Sijaitsee keskeisellä paikalla, johon on helppo päästä autolla tai bussilla.
• Monenlaisia, eri hintaisia palveluksia, joista jokainen varmaankin löytää heidän mahdollisuuksiensa sopivan.
• Kehoitamme teitä vierailmaan hautauskodissamme. Tulemme antamaan teille mitä ystävällisimmän ja vilpittömän palvelun, kuten ovat saaneet ne lukuisat henkilöt, joita meillä on tähän saakka ollut kunnia palvella, heidän suuren surunsa hetkellä.
85 Blossom St., Fitchburg, Mass.
Puh. 342-3635

Kultaisen Iän Kerho

Kerho aloitti syystoimintansa viime tiistaina, 5 p. syyskuuta. Väkeä oli Co-op Centerin sali täynnä. Walter Johnson, puheenjohtajana avasi kokouksen. Kokouksen alussa laulettiin America ja Maamme laulu George Bergröthin säestysellä.

Kerhon jäsenen Martha Kojosen muistoa kunnioitettiin hetken hiljaisuudella.

Esiteltiin vieraat Tyne Hendrickson, New York; Emma Brand, Florida; Mr. ja Mrs. William Hill, Vermont; Mr. ja Mrs. Rinne, Concord, N.H.; Ida Tuulio, Gardner, Mass.; ja Hilma Tuomi, Fitchburg.

Uusia jäseniä yhtyi William Karvonen, Sairaskomitean raportista ilmi että Tyne Hendrickson on jälleen sairaalassa. Hänen polvessaan on tehty leikkauks. Ida Route kävelee jalka kipsissä. Useita kerhon jäseniä on lepopöydissä ja kotisairaina.

Kahdelle kerhon jäsenelle laulettiin syntymäpäivälaulu. Jacob Koski joka hiljattain täytti 88 v., kustansi kerhon kahvitarjoilun. Häntä kunnioitettiin laululla. Anna Rasi lahjoitti 3 dollaria kahvirahastoon.

Armas Seppälä ilmoitti että huvimatka Worcesteriin oli ehtiä onnistunut. Uutta huvimatkaa vielä tänä syksynä suunniteltiin, mutta tämä asia jätettiin pöydälle.

Valittiin myyjäiskomitea johon tulivat Alma Lappi, Arni Seppälä, Olga Aho, Martha Siivola, Axel Hill ja Nata Rautio.

Senja Johnson esitteli seuraavan ohjelman: Arvid Harju ja John Rinne soittivat hanoilla ja mandoliinilla kolme kappaletta ja yleisön pyynnöstä yhden ylimääräisen; Lynn Linna lausui lyhyesti Suomista; Senja Johnson lausui runon. Fanny Tenroos lausui kolme laulua; Fanny Häkkinen esitti savonmurteen "syömaan mökissä"; Walter Johnson lausui kaksi laulua Harjun säestävänä.

Uutisten kirjoittaja Lauri Hallfors oli sairautensa tähden estynyt tulemaan kokoukseen.

Ensi tiistaina, 12 p., tulee Worcesterin Kultaisen Iän Kerho meille vieraiksi tuoden myös ohjelman.

Ravintolaan siksipäiväksilupaui Hilda Lehtonen, Martha Sulkanen, Mini Mäki, Walma Kauppinen, Hilma Mattila ja Alma Lappi.

Tästä eteenpäin ravintola-

HALUTAAN OSTAA käteisellä asuntotontteja, maa-palstoja, farma (korjauksen tarpeessa olevatkin kelpaavat) Westminsteristä, Princetonista ja lähiympäristöstä.

THOMAS J. KYMALÄINEN
Kiinteistötoimisto
67 Main St. Gardner, Mass.
Puh. 632-3106

HETI SAATAVANA

Kirjoituskoneita
Matkakirjoituskoneita
Kalkulaattoreja
Kirjanpöytäkoneita

LASKUKONEITA

Käytettyjä koneita
Koneita vuokrataan
Toimistohuonekaluja
Jäljennöskoneita

SMITH BROTHERS
306 Sumner St. DI 2-7876 Fitchburg, Mass.

CHRISTIE and THOMSON OF FITCHBURG, INC.

Autotarvikkeiden ja kaikenlaisien moottorikoneiden välittäjät. Pitkäaikaisella palveluksella olemme osoittaneemme luotettavuutemme.

Puh. DI 3-3746 Lunenburg St., Fitchburg, Mass.

ARON Sex-Link Kananpoikia

Mass. (U.S.) hyväksyttyjä pullorum-vapaiksi

ARO'S POULTRY FARM

Elm Street, West Townsend, Mass. Puh. Townsend 701

los tahdotte todellista valmiiksi leikattua

LIMPPUA

maistakaa

KASANOFIN

valmistamaa leipää

LUOTETTAVA JA NOPEA RESEPTIPALVELU

Orthopedic ja sairaalatarpeita

VOITA

KAINALOSAUVOJA — KÄVELYKEPPEJÄ

JOHNSON PHARMACY

Walter F. Duddy

30 NASON ST. TW 7-2832 MAYNARD, MASS.

Ty. Saima aloitti syys- ja talvitoimintansa

Viime tiistaina pidettiin Co-op Centerissä Ty. Saiman syyskauden ensimmäinen kuukausikokous. Puheenjohtajana toimi Toivo Linden ja sihteerinä Lauri Hallfors.

Aluksi puheenjohtaja selosti kuluneen kesän toimintaa. Yhdistykseltä oli pyydetty ohjelmaa kaupungissa vietettävälle Civic-päivän kulkueeseen. Ty. Saiman pyynnöstä Nuori Saima järjesti sanotun ohjelmanumeron joka voitti ensimmäisen palkinnon.

Heinäkuun alussa pidettiin kesäjuhlat Saiman Puistossa, samoin syysjuhlat kuluvaan kuun alkupäivinä. Molemmat juhlat onnistuivat hyvin, väkeä oli kerääntynyt Puistoon paljon, jopa syysjuhliinkin, huolimatta kylmästä ilmastasta.

Uuden Englannin Alueen Kansanvallan Liiton edustaja- ja liittokokoukseen, joka pidetään Quincyssä syyskuun 24 päivänä, valittiin Ty. Saiman edustajiksi seuraavat henkilöt: Lauri ja Tyne Hallfors, Lauri ja Mirja Jokinen, Edward Järvi, Ida Uusela, Mari Kampuri, Aino Latva, Rosa Hallfors ja Toivo ja Elsa Linden.

Liittotoimikunnan jäseniksi ehdotettiin Fitchburgin osalta Ida Uusela ja Lauri Jokinen.

Amerikan Suomalaisen Kansanvallan Liiton lähettämä kirjelmä luettiin kokoukselle ja siinä esitetyt asiat annettiin Quincyyn kokoukseen menijöille evästyskaksi.

Keskusteltiin Raivaajan liestymisestä joko kaksi - tai kolmipäiväisenä. Kokousväki oli ehdottomasti kolme kertaa viikossa ilmestyvän lehden kannalla.

Seuraava Ty. Saiman kokous pidetään Co-op Centerissä 8 p. lokakuuta, samana sunnuntaina kun on ensimmäinen kahviolet. Kokous aloitetaan tuntia ennen kahviaista, siis kello 1 päivällä ja kahviaiset alkavat kello 2 päivällä. Ensimmäiset kahviaiset kustantaa Raivaajan päätoimittaja Särele Syrjälä.

toimitsijain valinnasta huolehti Victor Heikkilä ja Axel Hill.

Kokouksen loputtua juotiin hyvät kahvit jota oli riittämiin suurelle yleisölle.

-Väliaikainen L.

Juuri Suomimatkalta palannut

ARNE J. AVIKAINEN
saapuu erikoiskutsusta saarnaamaan

Suomalaisen Jumalanpalvelukseen

tiistaina, syyskuun 12 p., 1967

klo 7:30 illalla.

MISSION KADUN

LÄHETYSSEURAKUNNAN

kirkkoon, Gardner, Mass.

Kaikki ovat tervetulleita!

Kahvia ja virvokkeita tarjolla.

Vasemmalta Pentti Salmi, Aune Salmi ja Lauri Hallfors, Pöydällä näkyy Raivaajalle lahjoitettu Valkeakosken kaupungin viiri.

Valkeakoskelta tuli vieraita Fitchburgiin

Lauri Hallforsin perhe sai viikon alussa mieluista vieraita Suomesta kun hänen sisarenpoikansa, Valkeakosken seurakunnan talouspäällikkö Pentti Salmi saapui vaimonsa Aunen kanssa tervehtimään Fitchburgissa olevia sukulaisiaan.

Vierailulla oli asiaa nimenomaan myöskin Raivaajaan. He toivat ASKL:lle ja Raivaajalle lahjaksi Valkeakosken viirin jonka lähetti kaupunginjohtaja, maisteri Kaino Dahl. Hän teki muutamia vuosia sitten edustusmatkan Fitchburgiin ja tutustui silloin Raivaajaan, eikä ole unohtanut tällöin saamiaan ystäviä.

Pentti Salmi, joka on Valkeakosken kaupunginjohtajan varamies, luovutti viirin Raivaajan päätoimittaja Särele Syrjälälle.

Pentti ja Aune Salmi kertoivat, että he tunsivat Raivaaja kohtaan henkilökohtaisesti kiinnostusta. He ovat lukeneet lehteämme jo kauan, sillä Lauri Hallfors on sitä lähettänyt heille jatkuvasti. "Raivaaja on monipuolinen ja hauska lehti", totesi talouspäällikkö Salmi.

Päätoimittaja Syrjälän opastuksella vieraat tutustuivat lehden taitto-osastosta lähtien kaikkiin sen valmistusvaiheisiin päättyen lopulta toimituksen puolelle jossa saimme heidät käsiimme ja kovan kyselymme kohteiksi.

Ensimmäisenä tietysti esitimme kysymyksen: Mitä Amerikka näyttää ja mitä siitä pidätte?

Sitä sukeutuikin vilkas juttutuokio. Salmet kertoivat, että tänä lyhyenä aikana he ovat huomanneet tällä olevan paljon kovemman elämänrytmin kuin Suomessa. Amerikka on ollut täysin sitä mitä he odottivat. Erikoisesti heitä on viehättänyt tälläiset omakotitalot. Ne ovat kuin nuketaloja, kauniisti rakennettuja ja maalattuja, soman ja pienen näköisiä, mutta annas kun menee sisälle, siellä onkin kovasti tilaa. Huoneita riittää aina vain lisää ja kaikki kauniisti kalustettuja.

Salmet kertoivat tämän ole-

KIRJEENVAIHTOON HALUAA

kaksi vapaata rousua vanhempien herrojen kanssa. Vastaukset osoitteella:

A. Pedersen (55 v./159)
Raisontie 6 B. 12,
Helsinki, Finland.

H. Haukilahti (45 v./163)
Pursimiehenkatu 27 G. 12,
Helsinki 15, Finland.

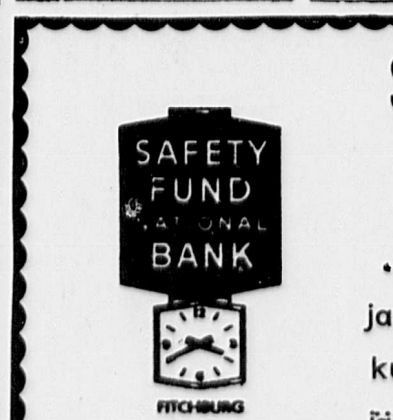
DeBONIS THE FLORIST

Kukkaa kaikkiin tilaisuuksiin
900 MAIN ST., FITCHBURG
Puhelin DI 5-4327

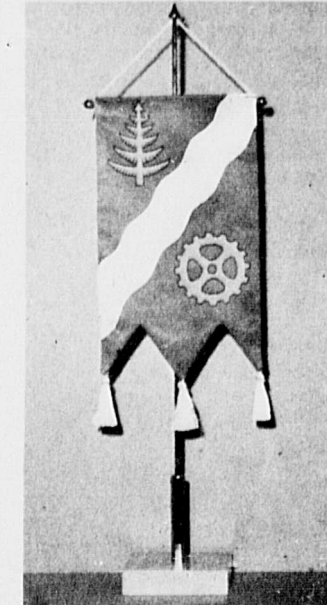
KESKUSTASSA SIAITSEVA

FRANK H. MILES COMPANY

1158 MAIN ST., HOLDEN, MASS.
Hautaus-toimistuksia vuodesta 1896

59 Rollstone St. Fitchburg

ASKL:lle ja Raivaajalle lahjoitettu Valkeakosken kaupungin viiri jossa kauniin punaisella pohjalla virtaa vinosti valkea koski, ylösassa oleva puu ja alla oleva hammasratas kuvaavat kaupunginpäällelinkkejä, puunjalostusta, sulfiittia ja paperiteollisuutta.

van heidän ensimmäinen tapaamisensa koko sukulaispiirin kanssa. He tunsivat ainoastaan Mrs. Lauri Hallforsin joka kävi Suomessa v. 1955. Matkaa on suunniteltu jo kauan ja nyt se tapahtui Suomi-Amerikka seuran ryhmälennon mukana. Matka sujui hyvin, mutta kyllä siinä sai istua kiinni tarpeekseen sillä Valkeakoskelta Fitchburgiin meni aikaa 26 tuntia, ja tahtoo olla nukkumis- ja valvomisajat sekaisin ennenkuin tottuu mantereiden väliseen aikaeroon.

He saapuivat maanantaina New Yorkin lentokentälle jossa ehtivät olla ainoastaan 15 minuuttia kun heidät otti huostaansa fitchburgilainen Eero Langen, joka oli tullut autolla vastaan. Tältä saamansa passikuvien perusteella Langen tunsi heti vastaanotettavansa ja toi heidät Hallforsseille.

Tämän kolme viikkoa kestävä vierailumatkansa aikana käyivät Salmet vielä Montrealsissa tutustumassa Expo 67:n ihmisiin ja palaavat takaisin Fitchburgiin. Sen jälkeen on vielä tarkoitus katsella New Yorkia ja sitten he palaavat takaisin Valkeakoskelle jossa odottaa perheen nuoret jäsenet, 24-vuotias tytär joka toimii hammashoitajana paikallisessa kansakoulussa ja 22 vuotta täyttänyt poika joka aloitti yliopistolukunsa yhteiskunnallisessa tiedekunnassa.

LUXURY HEATING THE ECONOMY WAY!

NEW STEWART-WARNER-WINKLER OIL FURNACE and NEW WINKLER LP BURNER

Economy twins—this handsome, compact, efficient new furnace plus the Winkler LP (Low Pressure) Burner can cut your fuel bills as much as one half... while you enjoy real luxury heating. See it today!

PHONE TODAY FOR FREE HEATING SURVEY

Phone Fitchburg 3-6466

UNION
COAL & OIL

99 Rollstone St. Fitchburg

SÄÄSTÄTTE

\$200

ja enemmänkin kun annatte meidän järjestää seuraavan uuden autonne rahoituksen.

Autojen tarkastus

Jälleen on se aika vuodesta jolloin autot on vietävä tarkastukseen. Syystarkastukset Massan valtiossa alkoivat viime perjantaina ja jatkuvat lokakuun 15 päivään. Kaikki moottoriajoneuvot on tänä aikana käytettävä tarkastettavana.

Tällä kertaa kiinnitetään erityistä huomiota laittomiin tarkastuslipukkeihin. Rekisterivirkailija Richard E. McLaughlin huomauttaa että laittomia lippuja tavattaessa rekisterivirasto ryhtyy viipymättä toimenpiteisiin.

Uusi tarkastuslipuke on painettu sinisellä vihreää taustaa vasten.

KUOLLEITA

JOHN A. JAKOLA, 44 v., 37 Marshall St., kuoli Burbankin sairaalassa tiistaina, kello 4:55 iltapäivällä, noin kolme tuntia sen jälkeen kun hänen autonsa suistui tieltä ja törmäsi puuhun Ashby State Roadilla. Mr. Jakola oli saanut ajaessaan sydänkohtauksen josta johtuen hän menetti autonsa hallinnan. Kuolema johtui sydänveritulusta ja onnettomuudessa saatuista pahoista ruuvejavoimista.

Hän oli syntynyt Fitchburgissa huhtikuun 2 päivänä 1923 Jacob ja Rose (Koski) Jakolan poikana, ja on toiminut Fitchburg Cemetery Departmentin palveluksessa yli 20 vuotta. Hän palveli Toisen maailmansodan aikana merivoimissa hävittäjälaivalla.

Mr. Jakola kuului jäsenenä Messiah Lutheran kirkkoon.

Fitchburg Sportsman's Clubiin ja Amvetsiin. Hän oli graduoinut Fitchburgin korkeakoulusta v. 1941.

Kaipaamaan jäi lähinnä vaimo, Doris E. (Halfpenny) Jakola; kaksi tyttärettä, Susan ja Brenda; sisar, Miss Martha Jakola; neljä veljeä, George, U. Alvah ja Toivo, Fitchburg, ja Arne Jakola, Nashua, N.H.; sekä yksi lastenlapsi.

Muistotilaisuus on perjantaina Messiah Lutheran kirkossa kello 2 iltapäivällä. Hautaus tapahtuu Forest Hill hautausmaalla. Sawyerin hautaus-toimisto huolehtii järjestelyistä.

MRS. VIOLA H. (Miander) RANTALA, 88 v., Willard Road, St. Paxton, on kuollut. Lähemmät tiedot puuttuvat.

MRS. HILJA E. (Wallenius) RITCEY, 88 v., Willard Road, Ashburnham, kuoli kotonaan sunnuntaina.

Hän oli syntynyt Suomessa Orimattilan pitäjässä ja asui Ashburnhamissa 70 vuotta. Mieheensä Horton D. Ritcey on kuollut aikaisemmin.

Lähinnä jäi kaipaamaan poika, Henry E. Kane, Union Lake, Mich., ja yksi lapsenlapsi.

Muistotilaisuus oli maanantaina Fletcherin hautaus-toimistossa. Pastori William A. Sumner puhui vainajan muistoksi. Hautaus toimitettiin New Cemeteryyn.

RAIVAAJAN KIRJAKAUPPA

Syvästi surrin ilmoitan, että rakas poikani

MARTTI E. MAKY

kuoli odottamatta keskiviikkoamuna elokuun 17 päivä kotonaan Hamiltonissa, Mass. Hän oli syntynyt huhtikuun 8 päivä, 1919, Peabody, Mass.

Martti jäi eläkkeelle viisi vuotta sitten. Hän oli laivaston sukellusvenien palveluksessa, toimien 20 vuotta "chief quartermasterina."

Jälkeensä hän jätti vaimonsa June (Meredith) Maky ja alituisen Lydia (Luoma) Wirtanen sekä isänsä Oscar Mäki, Gardnerissa, yksi tytär Mrs. Patricia Ralph, Topsfield, veli George Maky, Fremont, California; sisarpuoli, Signe Strom, Bloomfield, N. J.; velipuoli Harold Maki, sota-väessä Saksassa, yksi lastenlapsi sekä muita sukulaisia ja lukuisa tuttavapiiri.

Hautajaiset olivat Stockwellin hautauskodista lauantaina, elokuun 19 päivä, kello 2 iltapäivällä. Pastori Duane Aho suoritti muistopalvelun. Vainaja saatettiin sotilashautaan Cedar Grove Hautausmaahan kukkakummun alle. Amerikan lippu peitti arkun. Kantajina olivat Thomas Ralph, Sr., Thomas Ralph, Jr., Calvin Perkins, Henry Mackey, Robert Arrington ja George Maky.

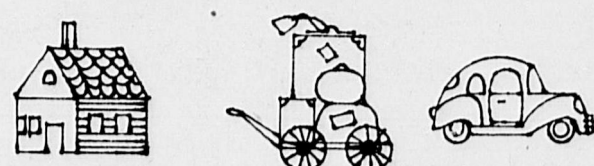
KIITOS

Haluan kiittää kaikkia sukulaisia ja ystäviä jotka tavalla taikka toisella auttoivat ja osoittivat myötuntoa tällä raskaalla hetkellä.

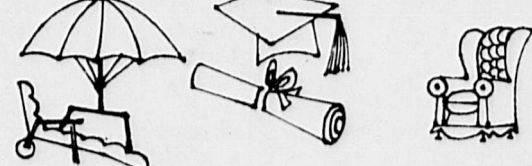
275 Asbury St.
So. Hamilton, Mass.

LYDIA WIRTANEN

Tässä on muutamia tarpeita,

joita Luottoyhdistykset auttavat ihmisiä

joko säästämällä tai lainaamalla (jos tarve vaatii) hankkimaan.

Maksamme nykyään

5%

Dividendiä osaketililtä

KAIKKI TALLETUKSET TÄYDELLISESTI VAKUUTETTU

Palvelukseemme kuuluu:

AUTO- . . . PERSOONA- . . . KIINNELAINAT

Persoonalainat ovat vakuutetut aina \$3,500 saakka kuolemantapauksen varalle

Workers' Credit Union

(Työläisten Luottoyhdistys)

48 WALLACE AVENUE, FITCHBURG

PHONE 345-5300 or 342-9602